

COMMISSION DES FINANCES ET
DU BUDGET

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN
EN DE BEGROTING

du

van

MARDI 14 NOVEMBRE 2006

DINSDAG 14 NOVEMBER 2006

Après-midi

Namiddag

De vergadering wordt geopend om 15.11 uur en voorgezeten door de heer Bart Tommelein.
La séance est ouverte à 15.11 heures et présidée par M. Bart Tommelein.

01 Interpellatie van de heer Hagen Goyvaerts tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de laattijdige betaling van facturen" (nr. 967)

01 Interpellation de M. Hagen Goyvaerts à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "le retard de paiement des factures" (n° 967)

01.01 **Hagen Goyvaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik had verwacht dat het triumviraat van de fiscale- en begrotingsadministratie te ontmoeten. Maar goed, wij zijn ondertussen met twee, wat ons niet gauw overkomt. Dit biedt ons misschien de mogelijkheid om straks op de totaliteit een eensluidend antwoord te krijgen, waar dat in het verleden wel eens tegenstrijdig durfde te zijn. In elk geval, spits de oren, hier gaan wij.

Mevrouw de Minister, sta mij toe om nog eens even terug te komen op de problematiek van de facturen die door de overheid laattijdig betaald worden. Dat is een verhaal waarrond in het begin van de maand november nogal wat te doen is geweest. Om uw begroting 2006 in evenwicht te houden, althans om op een kunstmatige manier dat evenwicht te bereiken, speelt u als minister van Begroting een sluw begrotingsspel, waarbij u van plan bent om 659 miljoen euro aan te betalen facturen door te schuiven naar 2007. Door dat te doen blijft de overheid natuurlijk haar imago van grootste wanbetaler alle eer aandoen en dit blijkbaar zonder enige schaamte en zonder enig respect voor de hardwerkende zelfstandige Vlaamse ondernemer, nietwaar collega's van de VLD.

Die truc van de laattijdige betalingen staat in schril contrast met de procedures van de Staat zelf, zoals bijvoorbeeld de fiscus, maar ook vele andere diensten. Wanneer de burger aan diezelfde overheid moet betalen, is er geen uitstel mogelijk, laat staan dat er enig begrip zou zijn voor een laattijdige betaling zonder intresten.

Ondertussen hebben reeds vele bedrijven aan de alarmbel getrokken, niet alleen bij de middenstands- en ondernemersorganisatie Unizo. Naar ik meen te hebben begrepen, hebben verscheidene studiediensten van fracties melding ontvangen van nogal wat bedrijven dat facturen die normaliter in september moesten betaald worden pas in februari 2007 zouden worden betaald.

Op zich is dat ook niets nieuws. Alleen stellen wij vast dat dit uitstel van betaling steeds vroeger aanvangt. Waar dat tot voor enkele jaren een probleem was dat al eens in de maand november durfde op te duiken, schuift dat nu blijkbaar op naar de maand september. Dat wil dus zeggen dat de overheid zich een betalingstermijn durft toe te eigenen van vier tot vijf maanden. Ook het totale bedrag van de onbetaalde facturen wordt jaar na jaar hoger. Bijgevolg spelen de ondernemers in de realiteit bank voor Vadertje Staat en ik neem aan dat dit toch niet de bedoeling kan zijn.

Ook het totale bedrag onbetaalde facturen wordt jaar na jaar hoger en daarbij spelen ondernemers de rol van bank voor de Staat, wat natuurlijk niet de bedoeling kan zijn, en dit nog los van de soms dure prefinanciering van kaskredieten, in zoverre de bedrijven nog gemakkelijk aan kaskredieten kunnen geraken.

De ondernemers prefinancieren aldus een stuk van uw begrotingsevenwicht. Het gaat daarbij niet alleen om de vertalers bij het departement van Justitie, wat een algemeen gekend probleem is. Ook bij andere

overheidsdepartementen duikt dat probleem op.

Via de geschreven pers vernemen wij dat Fedict, de dienst die verantwoordelijk is voor de uitbouw van nogal wat elektronische toepassingen bij de federale overheid, zowat 32% van haar begrotingskrediet niet zou mogen uitbetalen. Bij andere diensten is het niet veel beter. Men spreekt van 31% bij Buitenlandse Zaken, 27%, bij Landsverdediging, 27% bij Binnenlandse Zaken, 20% bij Volksgezondheid, 20% bij de Regie der Gebouwen en bij de Kanselarij, Justitie en Begroting zou het telkens om 12% gaan.

Aan u natuurlijk het wederwoord om ons concreet te informeren omtrent de juistheid van die cijfers. Vandaar mijn vraag, mevrouw de minister van Begroting, om ons te vertellen wat nu de juiste opsplitsing per departement is.

Ik vermoed dat u in uw antwoord zult verwijzen naar het ankerprincipe en de manier waarop departementen tijdens het jaar maandelijks slechts 1/15^e van hun jaarbudget mogen uitgeven. Anderzijds kan ik mij moeilijk voorstellen dat departementen 20% en meer onderbenutte begrotingskredieten zouden hebben. Mocht dat zo zijn, wil dat in feite zeggen dat men bij de begrotingsopmaak ervan uitgaat dat een deel van de begrotingskredieten niet mag uitgegeven worden. Dat maakt het hele begrotingsverhaal twijfelachtig en doet mij denken aan het verhaal van de wortel die voorgehouden wordt, maar waar de ezel niet aankan.

Een ander element is de problematiek van de verwijlntresten op die achterstallige betalingen. Er zijn natuurlijk bedrijven die vanwege hun financiële draagkracht het zoethoudertje van 7 tot 10% kunnen amortiseren, maar er zijn ook heel wat bedrijven die dat extraatje niet kunnen opvangen, vanwege het feit dat zij bij de aanbidding, onder de concurrentiedruk, scherpe prijzen moeten voorleggen en het zich bijgevolg niet kunnen veroorloven dat bij overheidsopdrachten de betalingen systematisch te laat gebeuren.

Uit cijfers blijkt dat slechte betalers, niet alleen de overheid maar ze behoort wel tot deze groep, verantwoordelijk zijn voor heel wat faillissementen, weliswaar niet als rechtstreekse aanleiding, maar als medeoorzaak ervan.

Dat ik het element van de verwijlntresten aanhaal, heeft te maken met het gebrek aan eenduidig cijfermateriaal ter zake. Vandaar mijn tweede vraag, mevrouw de minister. Kunt u informatie verstrekken over de verwijlntresten. Occasioneel kunnen we voor een bepaald departement wel een cijfer te pakken krijgen via een schriftelijke vraag. Op de totaliteit is evenwel geen duidelijk zicht.

Een ander element dat in de media naar voren is gekomen en waarover weinig verklaring werd gegeven, is uw mededeling dat het bedrag van 659 miljoen euro niet alleen over achterstallige facturen handelt. Kunt u ter zake enige verduidelijking geven?

Mijnheer de voorzitter, ik rond de problematiek van de achterstallige betalingen af met een korte opsomming van mijn vragen.

Ten eerste, kan de minister een opsplitsing bezorgen van het totaalbedrag van 659 miljoen euro over de betrokken departementen?

Ten tweede, wat is het aandeel van de uitgestelde facturen in dit totaal bedrag?

Ten derde, beschikt de minister over een raming van de verwijlntresten die de overheid zal moeten betalen op de uitgestelde betaling van facturen? Zo ja, hoeveel bedraagt die raming?

Wat vindt de minister van het voorstel van Unizo waarbij de getroffen ondernemingen hun uitstaande facturen in mindering van de btw-afrek mogen brengen zodat die bedrijven iets meer ademruimte hebben.

Ik kijk uit naar uw antwoord, mevrouw de minister.

01.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, het opsplitsen van 659 miljoen euro is goedgekeurd op de Ministerraad van 20 juli 2006. Het betreft echter een beslissing over de opmaak van de begroting, en dus van oktober 2005. Dat wil zeggen dat de diensten het bedrag kenden vooraleer zij aan het begrotingsjaar zijn begonnen. Indien u graag de uitsplitsing per overheidsdienst kent, kan ik u die overhandigen, ik heb ze bij me.

Bij de verdeling werd geen eenvoudige lineaire benadering gehanteerd. Het gaat niet over een zuivere besparingsmaatregel, maar over een rationalisering bij de federale overheidsdiensten. In die zin werden bijvoorbeeld bijdragen en personeelskredieten vrijgesteld van de toepassing van het anker.

Het is niet de bedoeling de onderbenutting van 659 miljoen euro te realiseren door het uitstellen van de betaling van facturen. Het principe houdt namelijk in dat overheidsdiensten elke maand een anker moeten uitgooien, om hen zo te verplichten een evaluatie te doen van het uitgavenritme gedurende het lopende jaar. Op die wijze wordt in eerste instantie vermeden dat overheidsdiensten gedurende het jaar en zonder enige interne controle, alle betalingskredieten die zij wettelijk hebben gekregen, uitgeven en op het einde van het jaar worden geconfronteerd met dringende en noodzakelijke verplichtingen die zij niet meer kunnen nakomen.

Het anker heeft daarnaast nog andere bedoelingen. De tweede bedoeling is de begroting van de federale overheidsdiensten, met de name de primaire uitgaven waarvan iedereen weet dat het een zuivere aanwasbegroting is, ietwat te beperken. Dat wil zeggen dat elk jaar de uitgaven binnen die primaire uitgaven worden verhoogd met de index en met bijkomende kredieten om nieuwe initiatieven te financieren zonder dat de volledige begroting elk jaar onmiddellijk en opnieuw vanaf nul wordt geëvalueerd. Dan is elke euro die op dat moment in die overheidsdienst zit, even nuttig en effectief als hij ooit is geweest.

Zo'n grondige jaarlijkse evaluatie voor een soort zero based budgetting is niet alleen complex en tijdrovend. Uit het verleden is ook gebleken dat het succes bij die oefeningen vaak beperkt is in omvang. De knowhow over waar er besparingen mogelijk zijn, is immers veel groter op de diensten dan aan de regeringstafel.

Het anker speelt daarop in door een eenvoudig en doeltreffend alternatief te bieden. Het gaat essentieel uit van het feit dat de federale overheid een zuinig en rationeel beheer van haar middelen aan de dag legt, waardoor de belastingbetaler niet extra moet betalen voor dezelfde dienstverlening.

Ten slotte, het derde element is het feit dat een deel van deze rationalisering kan worden aangewend om dringende en onvoorziene eenmalige uitgaven te financieren.

In september van elk jaar wordt door mijn administratie een onderzoek uitgevoerd in welke mate de overheidsdiensten de rationalisering al dan niet hebben doorgevoerd. Tegelijkertijd wordt onderzocht of een aantal overheidsdiensten specifieke problemen in verband met hun betalingsritme ondervindt. Spijtig genoeg moet ik soms vaststellen dat een aantal overheidsdiensten zich niet aan de afspraken houdt. Er blijken ook administraties te zijn die geen prioriteiten stellen – men heeft zelf de keuze om de prioriteiten te bepalen en het bedrag te halen – en die de afdelingen binnen hun diensten niet tot rationeel budgetbeheer aanzetten. Zij komen onvermijdelijk in de problemen op het ogenblik dat de minister van Begroting een controle op het verbruiksritme uitvoert.

Ondanks die vaststelling is het een van mijn prioriteiten dat alle noodzakelijke uitgaven worden betaald. Dat wil dus zeggen dat overheidsdiensten die op basis van objectief aantoonbare redenen in betalingsmoeilijkheden dreigen te vallen, worden geholpen. Zelfs bij de slechte leerlingen van de klas voer ik dat onderzoek door om na te gaan of er nog dringend te betalen facturen in de lade liggen.

Zelfs op het einde van het jaar hebben wij nog reservekredieten en wij bedelen die toe aan overheidsdiensten die in een bepaald jaar toch meer hebben uitgegeven of meer moesten uitgeven dan afgesproken.

In die zin kan ik u zeggen dat ik gisteren, ten opzichte van vijf overheidsdiensten, tachtig procent van de marge van hun personeelsenveloppe heb vrijgegeven. Van het overschot op de personeelsenveloppe - van die marge dus - is een groot deel naar een aantal diensten gegaan. Het gaat bijvoorbeeld om een totaalbedrag van 80 miljoen euro. Die kredieten zijn niet vrijgegeven op basis van bewezen achterstanden van facturen, maar wel preventief toegekend. Dit moet vermijden dat de betrokken overheidsdiensten met dergelijke problemen zouden worden geconfronteerd. Met andere woorden, om te vermijden dat facturen niet betaald zouden worden, zorgen wij ervoor dat wij het bedrag op voorhand overschrijven, dit dan wel na onderzoek zodat wij ook weten waar en hoe groot de noden zijn.

Er is nog een massa van 5 miljard euro beschikbaar om reguliere betalingen te doen, dat moet u ook weten. Als er verwijlntresten zouden ontstaan ingevolge het anker – ik zeg "als" en "zouden" omdat er op dit moment geen zijn ingevolge het anker – dan zou dat betekenen dat bepaalde federale overheidsdiensten

geen prioriteiten hebben gesteld of geen enkele rationalisering aan de dag hebben gelegd gedurende dat begrotingsjaar.

Naar aanleiding van het onderzoek dat recent werd uitgevoerd – de budgettaire monitoring werd in oktober opgestart – heb ik vastgesteld dat één federale overheidsdienst op dit moment effectief geconfronteerd zou worden met verwijlntresten wegens dat anker en het feit dat men ermee geen rekening heeft gehouden. Het gaat om de FOD Wetenschapsbeleid die zich niet gehouden heeft aan de afspraken zoals gemaakt op de Ministerraad van juli. Niettemin stel ik ook voor deze overheidsdienst alles in het werk om alle dringende facturen te laten betalen, al vertaalt zich dat noodzakelijkerwijze en jammer genoeg in een potentiële bijkomende budgettaire last voor die overheidsdiensten die zich wel aan de afspraken houden. Het gaat toch ook om solidariteit tussen overheidsdiensten; als iedereen de regel en het anker correct toepast en prioriteiten stelt, dan komt niemand in de problemen.

Het idee om eventueel uitstaande facturen in mindering te brengen van bijvoorbeeld de te betalen btw is natuurlijk geen idee dat op mijn goedkeuring kan rekenen, al was het maar omdat men de federale overheidsdiensten die verantwoordelijk zijn voor een zorgvuldig en rationeel beheer van hun kredieten, niet moet belonen wanneer ze dat niet doen. Anders gezegd, als we meer geld moeten uitgeven dan afgesproken, dan kan het niet de bedoeling zijn om de inkomsten te verminderen en op die wijze de betrokken overheidsdiensten te belonen doordat ze de uitgaven niet meer ten laste zouden moeten nemen.

01.03 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, u geeft natuurlijk een omstandig antwoord over het mechanisme dat op uw departement wordt gehanteerd, met name het ankerprincipe. Op zich ben ik er niet tegen dat men zuinig omspringt met belastingsgeld of het efficiënt aanwendt. Natuurlijk is het wel zo dat de departementen eerst bestellingen plaatsen. Het is dan al te gek dat men op het einde van het jaar ineens de knip op de portemonnee zet, zodat men niet of laattijdig betaalt. Dat mechanisme getuigt niet van behoorlijk bestuur.

U laat natuurlijk ook uitschijnen dat u met die laattijdige betalingen de indruk wekt een besparing door te voeren. Een gegeven engagement of een bestelling van om het even welk materiaal of om het even welke dienst moet echter worden betaald. In feite is dat dus geen besparing.

Voorts zegt u dat u geen kennis hebt van enorme achterstallen. Welnu, in 2004 bleek het departement van Defensie voor 59,9 miljoen euro achterstallen te moeten betalen. Dit jaar blijkt het de FOD Wetenschapsbeleid te zijn – ik heb het getal niet genoteerd, maar dat zal ik misschien vernemen uit uw tabel. Ik stel vast dat er een probleem is, hoe goed of hoe kwaad, hoe groot of hoe klein ook.

Bijgevolg ben ik van oordeel dat het principe van het anker van 1/15de misschien valabel is, maar zoals ik al zei, als men de departementen engagementen laat aangaan ten opzichte van ondernemingen en derden, verwachten die ondernemingen op een bepaald moment betaling van hun facturen. Uit de beschikbare gegevens blijkt echter dat we teruggaan in functie van de tijd. Wij zitten nu al in september. Vroeger was dat november. U hebt ook niet ontkend dat de bedragen alsmaar groter worden.

Mijnheer de voorzitter, door middel van een motie van aanbeveling pleit ik ervoor dat de regering zo'n systeem niet langer gebruikt als een opsmuk voor haar begrotingsevenwicht.

01.04 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik wou nog even kort tussen beide komen op dit punt.

Ik denk dat het ankerprincipe als mechanisme geen slecht systeem is want daarmee probeert men de uitgaven samen te drukken. De departementen krijgen zo het signaal dat ze niet uitgeven wat het voorbije jaar werd uitgegeven. U zet wat druk op de ketel. Op zich is het een soort besparingsmechanisme dat de departementen ertoe moet aanzetten te besparen. De theorie is goed.

Ik maak een parallel met het Zilverfonds dat in theorie ook goed was. Het Zilverfonds was bedoeld om een echte spaarpot aan te leggen.

Het ankerprincipe zoals het in de praktijk wordt toegepast, is echter niet langer een besparingsmechanisme maar een uitstelmechanisme. De departementen kunnen het on the field niet langer houden. Formeel blijven zij het ankerprincipe volgen maar het resultaat is dat er op het einde van het jaar niet langer bijkredieten moeten worden gevraagd voor bijkomende uitgaven maar dat die uitgaven gewoon verschoven worden naar

het volgende jaar.

Ik loop misschien wat voorop op de begroting 2007. Op pagina 39 staat onder de titel "Onderbenutting kredieten" al een bedrag van 830 miljoen euro. De laatste jaren verhoogt dit stelselmatig: van 450 naar 550 miljoen euro. In 2006 is het zelfs opgelopen tot 660 miljoen euro. Ondertussen veronderstelt men dat de departementen al 830 miljoen euro niet uitgeven. Op zich is dat natuurlijk enigszins hilarisch: men stelt een begroting op met een bepaald bedrag dat mag worden uitgegeven maar niet zal worden uitgegeven. Dit is keeping up appearances, zoals geleerde professoren het hebben genoemd. U kent de departementen een budget toe maar u weet op voorhand dat 830 miljoen euro niet zal worden uitgegeven. Dit is een intrinsieke schuldbekentenis.

Het is immers een publiek geheim dat de departementen onder redelijk zware druk staan op het vlak van de uitgaven. Er gaat geen week voorbij of er bereiken ons berichten van leveranciers die anoniem willen blijven maar ons zeggen dat ze niet worden betaald.

U zegt dat het op het vlak van de verwijlntresten nog meevalt. Collega's, we moeten echter ook eens nadenken over het volgende. Een bedrijf dat levert aan de overheid moet een hele stap zetten als het verwijlntresten begint aan te rekenen. Diverse bedrijfsleiders van KMO's zeggen mij dat dit hun kansen in de toekomst hypothekeert. Verwijzen naar de verwijlntresten is volgens mij niet correct bij het oordelen over de omvang van de problematiek. Ik zeg u dat het een heel grote problematiek betreft. De toestand ter zake is schrijnend in het departement Justitie. Ik heb in de loop der jaren brieven gekregen van gerechtspsychiaters die niet worden betaald of pas 6 maanden na datum. Aan allerlei basisbehoeften voor gevangenen wordt niet langer tegemoetgekomen.

Het ankerprincipe was goed bedoeld omdat het de uitgaven wou beperken maar het is een puur uitstelmechanisme geworden en daardoor is het ook een vervalsing geworden van de boekhouding en heel de financiële toestand van de overheid omdat bewust enkele honderden miljoenen – ondertussen 830 miljoen euro – worden doorgeschoven naar het volgende jaar.

01.05 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, kort twee elementen van antwoord.

Ten eerste, het anker responsabiliseert. Ik zeg heel duidelijk dat een aantal besparingen mogelijk is in diensten, die u als regering niet altijd kunt kennen. Als men dan de dienst zelf responsabiliseert, zegt wat het eigen relatieve aandeel is en vraagt te zoeken naar uitgaven die minder nuttig zijn geworden en waar men kan besparen, dan is dat veeleer een vorm van responsabiliseren.

Ten tweede, ik weerleg nog een opmerking. Men beweert dat Binnenlandse Zaken 27% van de facturen niet betaalt. Dit is niet het percentage dat door het anker wordt veroorzaakt. Niet alle voorziene kredieten leiden bijvoorbeeld tot een betaalbare basis in het jaar zelf. Als men die eruithaalt, komt men sowieso tot slechts 6%. Dan zou men moeten nagaan of sommige van die betalingen aan het anker te wijten zijn of aan iets anders. Voor alle duidelijkheid: de aangehaalde percentages hebben weinig tot geen uitstaans met het anker.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marleen Govaerts en door de heer Hagen Goyvaerts en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Hagen Goyvaerts
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken,
vraagt de regering
bij de begrotingsopmaak het systeem van laattijdige of uitgestelde betaling niet langer te gebruiken om een kunstmatig begrotingsevenwicht te halen."

Une motion de recommandation a été déposée par Mme Marleen Govaerts et par M. Hagen Goyvaerts est

libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Hagen Goyvaerts
et la réponse de la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation,
demande au gouvernement
de ne plus recourir, lors de la confection du budget, au système du paiement tardif ou différé pour réaliser un
équilibre budgétaire artificiel."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Luc Gustin, Bart Tommelein, Luk Van Biesen en Dirk Van der Maelen.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Luc Gustin, Bart Tommelein, Luk Van Biesen et Dirk Van der Maelen.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

02 Interpellations et questions jointes de

- **M. Melchior Wathelet à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "les remarques de la Cour des comptes relatives à l'exécution du budget 2005" (n° 968)**

- **M. Hagen Goyvaerts à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "les réserves et les critiques de la Cour des comptes concernant les comptes 2005" (n° 971)**

- **M. Carl Devlies à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "la comptabilité de l'Etat belge" (n° 969)**

- **M. Luk Van Biesen à la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation sur "la situation concernant l'introduction de la comptabilité en partie double" (n° 13025)**

02 Samengevoegde interpellaties en vragen van

- **de heer Melchior Wathelet tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de opmerkingen van het Rekenhof in verband met de uitvoering van de begroting 2005" (nr. 968)**

- **de heer Hagen Goyvaerts tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de bedenkingen en kritiek van het Rekenhof op de rekeningen 2005" (nr. 971)**

- **de heer Carl Devlies tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de boekhouding van de Belgische Staat" (nr. 969)**

- **de heer Luk Van Biesen aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken over "de stand van zaken in verband met de invoering van de dubbele boekhouding" (nr. 13025)**

02.01 Melchior Wathelet (cdH): Madame la ministre, j'avais souhaité vous interpellier dans le cadre de l'exécution du budget 2005, suite au 163ème rapport de la Cour des comptes qui est particulièrement négatif à propos de la gestion par l'État fédéral de son budget et de la manière dont il l'établit et l'exécute.

La Cour des comptes s'est attentivement penchée, un peu tardivement, sur le budget de l'année 2005. Outre les problèmes que l'on a déjà soulignés en séance plénière concernant la reprise de la dette de la SNCB et les 2,5% de déficit du budget de l'année 2005, un certain nombre d'autres problèmes ont été relevés par la Cour des comptes dans ce rapport.

Premièrement, la Cour des comptes souligne l'incapacité du gouvernement à moderniser sa comptabilité publique. En effet, elle relève que les factures impayées ne sont pas comptabilisées. Il est impossible budgétairement dans les comptes de l'État de savoir si une facture a été payée ou non. Si elle a été payée, on indique simplement en dépenses le fait qu'elle a été payée. Mais on ne peut pas comptabiliser l'ensemble des factures impayées.

En même temps, en ce qui concerne l'ensemble des opérations "one shot" auxquelles s'est livré le gouvernement, par exemple la reprise des fonds de pension, il n'y a aucune capacité budgétaire et en termes comptables d'inscrire dès aujourd'hui l'ensemble de ces dépenses certaines que va devoir honorer l'État dans les prochaines années. Cette comptabilité, qui n'est pas une comptabilité en partie double, ne

permet pas d'avoir une juste lecture, saine et complète, de l'ensemble des recettes et des charges de l'État. C'est en ce sens que la Cour des comptes a jugé que notre comptabilité était partiellement désuète, parce qu'elle ne permettait pas d'avoir une juste lecture des comptes.

Un membre de la commission des Finances, par ailleurs président de la sous-commission Cour des comptes, s'en est lui-même rendu compte et a fait cette excellente proposition: à l'occasion de ce rapport, prenons en considération le projet FEDCOM pour permettre enfin une bonne lecture du budget fédéral. C'est indispensable. Madame la ministre, des parlementaires membres de votre majorité s'en rendent compte également. Pour ne plus inciter au recours à des mesures "one shot" qui vont pénaliser nos futurs budgets, pourquoi ne pas se doter d'une politique budgétaire claire permettant une juste lecture de notre budget?

J'en veux pour preuve la manière dont on traite le budget alloué au projet FEDCOM. L'argent est présent dans le budget depuis 2005. Il n'a pas été utilisé cette année-là et ne le sera pas davantage en 2006. Des budgets sont prévus pour permettre une saine gestion du budget général de l'État et on ne les utilise pas, alors qu'ils sont indispensables. Je ne comprends pas ce retard. Pourquoi ce projet n'est-il pas respecté alors que le gouvernement s'est engagé? Pourquoi le gouvernement ne tient-il pas sa parole en mettant en œuvre le projet FEDCOM?

Ce n'est pas le seul problème souligné par la Cour des comptes qui relève également la mauvaise gestion immobilière de l'État. La Cour en avait déjà parlé dans un rapport dédié à la gestion immobilière par l'État. Je rappelle que la Cour avait stigmatisé notre gestion immobilière en précisant que la gestion de notre patrimoine immobilier était dénuée de fondement d'un point de vue financier. Ce sont des mots durs mais c'est un avis fondé, qui est le fruit d'études réalisées au sein de la Cour des comptes.

Je pense à la manière dont le dossier du palais de justice d'Anvers a été mené, avec ce "truc" budgétaire qui permettait de "leaser" un bâtiment plutôt que d'en assumer la charge. Cela permettait de réaliser une opération budgétaire intéressante, une nouvelle fois grâce au fait de ne pas utiliser une comptabilité en partie double et de ne pas inclure le projet FEDCOM dans le budget fédéral. On a utilisé ce truc de leasing opérationnel au lieu de gérer le patrimoine constitué par le palais de justice d'Anvers, ce qui nous fait perdre 90,5 millions d'euros, du moins selon l'estimation de la Cour des comptes.

Une fois encore, une mauvaise gestion, une gestion au coup par coup, une gestion à la petite semaine sans vision budgétaire coûte aux citoyens 90,5 millions d'euros.

J'ai repris les éléments les plus intéressants épinglés par la Cour des comptes: le projet FEDCOM, le projet de la gestion immobilière et la gestion de divers fonds, comme le Fonds de créances alimentaires qui est en position débitrice de 2 millions d'euros, le Fonds social européen de 3 millions d'euros, le Fonds d'économie sociale de 5 millions d'euros.

Pour le moment, l'État puise dans ces fonds, mais ne les alimente plus. Même dans ses relations avec les entreprises, dans le cadre du principe de l'ancre, l'État engage diverses dépenses sans disposer des moyens de les assumer, sans pouvoir les payer et en reportant ces charges à l'année suivante, soit 2007; c'est inacceptable.

Cette situation provient du fait que vous avez intérêt à le faire dans le cadre de votre budget parce que vous refusez de vous inscrire dans cette comptabilité partiellement double, pourtant acceptée par un vote en 2005. Vous recourez alors à tous ces trucs, ficelles et astuces pour reporter sur 2007 des charges que vous n'avez pas les moyens d'assumer en 2006.

Tout cela se pratique au détriment d'une véritable gestion de l'État: vous devriez pouvoir honorer une série de factures si vous étiez une gestionnaire correcte des finances de l'État.

Madame la ministre, je voulais connaître vos réactions quant aux moyens et méthodes que vous utiliserez pour remédier aux critiques cinglantes de la Cour des comptes. Celle-ci ne s'est pas contentée de dire que notre comptabilité et notre gestion budgétaire étaient désuètes, mais elle a pointé du doigt des mécanismes, dont la gestion des fonds, la gestion immobilière et FEDCOM. La Cour des comptes ne s'est pas contentée d'une critique forte et cinglante en général, mais elle a démontré à quel point cette comptabilité, qui n'était pas en partie double, engendrait un budget 2005 déjà en déficit, un budget 2006 également, mais surtout un budget 2006 qui hypothèque déjà le budget 2007.

02.02 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is misschien wenselijk dat ik aansluit bij deze interpellatie.

De **voorzitter**: Het is nog niet aan de minister, want ik heb eerst nog een interpellatie van collega Goyvaerts over hetzelfde onderwerp.

02.03 Minister Freya Van den Bossche: Als men graag wil aansluiten, is dat voor het antwoord zinvol: dezelfde elementen komen vaak terug.

De **voorzitter**: In dat geval nemen we interpellatie 971 van de heer Goyvaerts, interpellatie 969 van de heer Devlies en vraag 13025 van de heer Van Biesen samen.

02.04 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik ga niet herhalen wat collega Wathélet reeds heeft gezegd.

Ik stel vast dat het Rekenhof in zijn Jaarboek 2005 niet alleen nader onderzoek heeft verricht naar de ontvangsten en uitgaven in 2005, maar ook een aantal stevige bedenkingen heeft gemaakt en forse kritiek heeft geuit op de rekeningen van 2005. Een aantal onderwerpen kwam al aan bod: de problematiek van het laattijdig tot zeer laattijdig indienen van de rekeningen, de onmogelijkheid om verwijntresten op laattijdig betaalde facturen op een degelijke manier in kaart te brengen, de onmogelijkheid om na te gaan of sommige uitgaven of kredieten bewust worden afgeremd, de manier waarop de regering het dossier van bijvoorbeeld het Justitiepaleis heeft afgehandeld, de onmogelijkheid om de opbrengsten van de strijd tegen de fiscale fraude op hun juistheid te controleren en het gebrek aan betrouwbare gegevens om een degelijke controle te doen.

Gelet op die reeks vaststellingen had ik graag uw standpunt gekend ten aanzien van een aantal specifieke kritieken en bemerkingen van het Rekenhof. Wat mij meer interesseert is dat het Rekenhof ieder jaar bij zijn jaarboek een aantal suggesties en aanbevelingen doet ten aanzien van de regering. Ik zou van u willen weten in welke mate men rekening houdt met die suggesties en aanbevelingen bij de volgende begrotingsopmaak. Er zijn natuurlijk de vaststellingen, de kritieken en suggesties, maar ik zou toch graag willen weten welke lessen deze regering in feite hieruit trekt om het volgende keer beter te doen. Dat zou ik van u willen weten.

02.05 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw en mijnheer de minister, mijnheer de staatssecretaris, mijn interpellatie sluit aan bij wat door vorige sprekers reeds werd aangeraakt. Ik wil ook even verwijzen naar vroegere interpellaties aan de heer Vande Lanotte met betrekking tot hetzelfde onderwerp en naar het gesprek met mevrouw Van den Bossche in januari dit jaar met betrekking tot het al dan niet invoeren van de dubbele boekhouding en met betrekking tot de vertraging die gerezen is in de FEDCOM-hervorming.

De **voorzitter**: Voor alle duidelijkheid: het gaat nu over interpellatie 969.

02.06 Carl Devlies (CD&V): Wij stellen vast dat de verwarring in dit land met betrekking tot begroting en rekeningen alsmaar groter wordt. Met betrekking tot de begroting stellen wij een toenemende afwijking vast tussen de standpunten van de Europese instanties en de standpunten van de Belgische regering. Bijvoorbeeld met betrekking tot de begroting van 2005 heeft men een totaal andere visie. Men komt tot verschillende resultaten. De Belgische regering zegt dat haar begroting in evenwicht is, terwijl Europa zegt dat er een tekort van 2,3% is. Wij zien dat wij ook voor 2006 in dezelfde richting gaan. De prognoses vanwege de Belgische regering voor 2007 zijn bijzonder optimistisch. Zij spreekt over een overschot van 0,3%. Europa spreekt echter over een deficit voor 2007.

Vorige maandag hebben wij de persconferentie van het Rekenhof bijgewoond. Een aantal collega's was daar aanwezig. Wij hebben moeten vaststellen dat de voorzitter van het Rekenhof tot zijn scha en schande een aantal vragen van de aanwezige journalisten niet kon beantwoorden. De voorzitter had zich vorig jaar namens het Rekenhof geëngageerd een overzicht te brengen van de laattijdige betalingen van de verschillende federale overheidsdiensten en van de meerkosten in rente-intresten die dat heeft veroorzaakt.

De voorzitter heeft echter moeten meedelen dat het niet mogelijk was hierover een verslag uit te brengen, omdat de basisinformatie ontbreekt. In zekere mate was er ook een gebrek aan medewerking vanwege

federale departementen die een aantal vragen niet beantwoordden. Ook het systeem is onvoldoende. Het Rekenhof beschikt over onvoldoende elementen om elementaire vragen te beantwoorden. Dat is het gevolg van het feit dat men geen logisch boekhoudkundig systeem heeft.

De wet van 2003, gekend als de FEDCOM-wet, was bedoeld om dat te verhelpen. Zij creëerde de mogelijkheid tot een dubbele boekhouding te komen. Die dubbele boekhouding is essentieel en vanzelfsprekend. In de meeste Europese landen wordt zij doorgevoerd. Zij maakt ook de vergelijking tussen Europese landen mogelijk. Zij is reeds meer dan tien jaar van toepassing in de gemeenten, maar in de federale overheid bestaat zij nog altijd niet.

Natuurlijk, zolang er geen dubbele boekhouding bestaat, is het onmogelijk een juist verslag uit te brengen over de exacte financiële toestand van de Belgische Staat. Dat is misschien wel gemakkelijk voor de regering. Minister Reynders is een specialist daarin. Hij is intussen al twee of drie jaar bezig met het uitstellen van de herbenoeming van de Hoge Raad van Financiën. Ik denk dat het zelfs niet de bedoeling is dat zij in 2006 een rapport zullen krijgen. Het zal waarschijnlijk 2007 worden, en als het enigszins kan, na de verkiezingen.

Dat heeft betrekking op de begroting en het is de verantwoordelijkheid van de minister van Financiën. Tegelijkertijd probeert men dan in de rekeningen alle mogelijke trucs toe te passen, onduidelijkheid te creëren en doorschuifoperaties te doen waarin niemand nog inzicht verwerft.

Ook gebeuren er doorschuifoperaties, waarin niemand nog inzicht krijgt, zelfs het Rekenhof niet. Het Rekenhof kan niet zeggen wat het totaal van de doorschuifoperaties is, hoeveel facturen werden doorgeschoven en wat de kostprijs van de doorschuifoperaties is geweest. De oorzaak is het feit dat de departementen niet het onderscheid maken tussen hoofdsom en intresten. Zij werken alleen maar met globale betalingen.

De heer Wathélet heeft daarnet het feit toegelicht dat het Rekenhof ook niet kan vaststellen of bepaalde betalingen al dan niet zijn gebeurd. Dat is een onaanvaardbare toestand.

Wij stellen ook vast dat de vermogensboekhouding die door het Rekenhof wordt gevolgd, nog maar in het jaar 2003 is. Er is dus een grote achterstand. In de vermogensboekhouding is het eigen vermogen van de Belgische Staat gestegen tot een negatief saldo van ongeveer 200 miljard euro. Het is dus een negatief eigen vermogen. In het jaar 2003 – ik heb de cijfers niet bij me – is het negatieve, eigen vermogen van de Belgische Staat nog gestegen met 7 miljard euro.

De cijfers voor 2004 en 2005 zijn niet beschikbaar. Als wij echter weten aan welk ritme de Belgische Staat tot de verkoop van haar eigendommen en tot het liquideren van haar activa overgaat, dan kunnen wij ons inbeelden dat de evolutie van de balans van de Belgische Staat alleen maar negatief kan zijn.

Mevrouw de vice-eerste minister en minister van Begroting, hoever staat u momenteel met de hervorming van de boekhouding via het FEDCOM-project? Wat is uw precieze intentie?

Het Parlement heeft immers een wet goedgekeurd. Die wet wordt niet uitgevoerd. Wij vernemen dat de regering ondertussen van mening is veranderd. Ze meent dat het geen goede wet is en dat de boekhouding veeleer op een andere manier moet worden georganiseerd. Er komt wellicht een nieuwe wet.

Mijnheer de voorzitter, dat is echter een aangelegenheid voor het Parlement. Het is essentieel dat het Parlement over deze materie beslissingen neemt. Het is niet de regering die mag beslissen hoe de boekhouding van de Belgische Staat wordt georganiseerd. Het Parlement heeft het recht om controle uit te oefenen. Op dit moment kan geen controle worden uitgeoefend, omdat het boekhoudkundige systeem absoluut niet functioneert, in die mate dat zelfs het Rekenhof niet tot conclusies kan komen.

Mevrouw de minister, wat zijn uw intenties en wat is de huidige situatie?

02.07 Luk Van Biesen (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister en minister van Begroting en van Consumentenzaken, ik kom terug op de invoering van de dubbele boekhouding en de stand van zaken daaromtrent.

Op 10 januari 2006 hebben wij in deze commissie een gedachtewisseling gehad over de stand van zaken bij

de invoering van de dubbele boekhouding.

U stelde toen in uw antwoord zeer duidelijk: "Op de laatste interministeriële conferentie voor Financiën en Begroting is beslist om een werkgroep op te richten die deze materie nader onderzoekt. Op dit moment wordt door de administratie een ontwerp van aanpassing van de wetten van 16 en 22 mei 2003 en het KB betreffende het boekhoudplan ingediend. De beleidscel bestudeert dat ontwerp nu. Binnen afzienbare tijd wordt daarover overleg gepleegd met de Gemeenschappen en de Gewesten. De krachtlijnen van het ontwerp zijn de volgende: Gemeenschappen en Gewesten zijn vrij om al dan niet een volledige dubbele boekhouding te voeren en de begrotingsboekhouding dient door alle entiteiten op transactiebasis gevoerd te worden". Dat is belangrijk omdat men op die manier een soort consolidatie van de gegevens mogelijk maakt. Dat ontwerp zou in de loop van dit jaar moeten worden ingediend.

Het niet invoeren van de dubbele boekhouding – men heeft het er zojuist ook al over gehad – is inderdaad ook aan bod gekomen tijdens de bespreking van het 163ste boek van het Rekenhof. Zij zeggen duidelijk dat het ontbreken van deze dubbele boekhouding de transparantie als dusdanig niet te goede komt en dat men dus problemen heeft met de betrouwbaarheid en de beschikbaarheid van nuttige en nodige gegevens. Regelmatig is daar in deze commissie reeds op gewezen, ook in de subcommissie Rekenhof. Uw voorganger heeft trouwens op 21 april 2005 een brief gekregen van de subcommissie Rekenhof waarin gesteld werd dat deze subcommissie unaniem – dat betekent dus alle fracties die erbij waren – gesteld dat de situatie waarin de inwerkingtreding van een door het Parlement op voorstel van de regering goedgekeurde begrotingshervorming telkens weer wordt uitgesteld niet kan blijven duren. Zij drong erop aan dat de regering nog deze zittingsperiode een wetsontwerp bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers zou indienen met de door haar voorgestelde wijzigingen aan de wetten van 16 en 22 mei 2003. Opnieuw stellen we vast dat men voor de nodige werkzaamheden ook bij FEDCOM de nodige budgetten niet gebruikt. Men is dus als dusdanig niet klaar om de dubbele boekhouding in te voeren.

Ik wijs deze commissie nog even op het feit dat men toch een aantal wijzigingen heeft doorgevoerd na de wetten van 16 en 22 mei 2003 waarbij een aantal fundamentele controles, zoals bijvoorbeeld het voorafgaand visum, werden aangepast. Men is uiteindelijk gekomen tot een akkoord waarmee men slechts een gedeeltelijke vorm van controle van het voorafgaand visum zou doen, een partiële, niet volledige controle van het voorafgaand visum. Het tweede element is dat men heeft gezegd dat men de interne audits ging omvormen tot werkelijke cellen binnen de verschillende POD's en FOD's. We hebben in onze commissie een tussentijds verslag gekregen waarbij men toch een aantal vragen kon stellen omtrent de operationaliteit van deze interne auditcellen. Men kan zich afvragen of dit als dusdanig voldoende is ten overstaan van het systeem waarbij men in het verleden toch een volledige controle had. Men is daar van afgestapt. Men heeft dus minder controle en aan de andere kant is de invoering van de dubbele boekhouding er nog niet.

Ik heb op dit vlak dus eigenlijk een opvolgingsvraag. Wij hebben op 10 januari samen gezeten. U had het toen over eerstdaags, binnenkort en binnen afzienbare tijd. Dat zijn toch begrippen die in principe het kalenderjaar niet overschrijden.

Ten tweede, wanneer vonden de noodzakelijke en nuttige consultaties met de Gemeenschappen en de Gewesten plaats?

Ten derde, op welke wijze wordt de controle op die gewijzigde controle-instellingen, namelijk door de invoering van de interne auditcellen bij de POD's en FOD's geactiveerd? Beschikt men vandaag reeds over een correcter beeld, dat uw voorganger Vande Lanotte ons niet kon schetsen? Wat is het resultaat en het rendement van deze interne auditcellen? Hoeveel mensen werken daar? Hoe hebben zij het soort van werk dat vroeger door het Rekenhof werd gedaan door vast te houden aan het voorafgaand visum, kunnen opvangen?

02.08 Minister **Freya Van den Bossche**: Op 30 oktober heeft een overleg plaatsgevonden met de Gemeenschappen en Gewesten. Daaruit is gebleken dat de timing voor de integrale toepassing van de wet van 16 mei 2003 verschilt van entiteit tot entiteit. Het voorstel van aanpassing van de wet dat aan het Parlement zal worden voorgesteld, zal dus moeten rekening houden met die verschillen in timing. Op basis van de beschikbare informatie zou uiterlijk tegen 1 januari 2010 de wet van toepassing zijn op alle betrokken Gemeenschappen en Gewesten. Het snelst daarin is Brussel, dat al in 2006 is gestart. Vlaanderen zou starten in 2010. De andere zitten er mooi tussenin.

Ondertussen wordt het overleg met de Gemeenschappen en Gewesten, bijvoorbeeld over het KB ter invoering van een boekhoudplan, voortgezet. Voor de wet van 22 mei, houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, wordt aan het Parlement voorgesteld om de inwerkingtreding uit te stellen tot 1 januari 2008. Op dat moment betreft het de gedeeltelijke inwerkingtreding. Zoals u weet zijn er verschillende elementen in die wet. De elementen met betrekking tot de dubbele boekhouding zullen pas op een latere datum kunnen gefinaliseerd worden om de eenvoudige reden dat, gezien de bijkomende complexiteit van de invoering van een systeem van dubbel boekhouden, de regering voorrang moet geven aan de invoering van een modern boekhoudsysteem dat de budgettaire boekhouding ondersteunt, zijnde FEDCOM. Voor FEDCOM wordt de gunning nog dit jaar gepland. Eenmaal dit systeem performant is, kan de stap gezet worden naar het systeem van dubbel boekhouden.

Inzake interne audit, alsook de daartoe noodzakelijke interne controle, heb ik onmiddellijk na mijn aantreden als minister van Begroting acties ondernomen om tot een efficiënt, sluitend, door alle belanghebbenden gedragen voorstel te komen. Dat voorstel heeft geleid tot een aantal principiële beslissingen op de Ministerraad van 30 januari 2006. De overgang van een ex ante naar een ex post controle moet met de nodige voorzichtigheid worden genomen om te vermijden dat er potentieel tussen de theoretische inwerkingtreding van de interne auditcellen en de praktische implementatie op kruissnelheid een leermeester zou ontstaan in het controlelandschap.

Ter uitvoering van de beslissingen van 30 juni zijn mijn beleidscel en mijn administratie volop bezig om tegen december een wijziging door te voeren aan de KB's inzake de interne audit en de interne controle. Met ingang van 2007 zal, na de uitwerking van de conceptuele fase en de reglementaire fase, de implementatiefase volgen. Dat betekent dat binnen de federale overheid de structuur moet worden verankerd, de formatie moet worden opgesteld en de budgetten moeten worden omschreven.

Hetzelfde zal gebeuren om een goede interne controleomgeving op te starten om een effectieve en efficiënte werking van de interne audit mogelijk te maken. Bij wijze van voorbeeld kan ik aangeven dat daaromtrent de procedurehandboeken zullen worden opgesteld.

De facto zijn er op dit ogenblik enkele auditcellen werkzaam binnen de federale overheid. De vertegenwoordigers daarvan maken deel uit van de werkgroep die op dit ogenblik de reglementaire fasen voorbereidt. De vertegenwoordigers van de inspectie van Financiën zijn ook actief betrokken bij dit belangrijke proces.

In die zin kan ik zeggen dat, betreffende artikel 31 van de wet van 22 mei 2003 dat bepaalt dat een interne audit moet worden ingericht bij de overheidsdiensten, onze diensten de uitvoering ervan efficiënt en zorgvuldig finaliseren. Ik sta erop dat er zo snel mogelijk uitvoering wordt gegeven aan artikel 31 van die wet.

Samenvattend en inspelend op een aantal verschillende elementen, kan ik het volgende zeggen.

Wat betreft FEDCOM is het de bedoeling om dit jaar de overheidsopdracht te gunnen. Dat kadert totaal in het hele denken omtrent de boekhouding op transactiebasis met als verdere stap de dubbele boekhouding. Gelet op de voorbereidingen die noodzakelijk zijn om dat project op te starten, zoals samenstelling en beoordeling van het projectteam en het projectplan dat ook wordt opgesteld, zal het project vermoedelijk van start gaan in april 2007.

In een eerste fase wordt het project gerealiseerd met de vier horizontale FOD's plus de dienst Betalingen van de administratie van de thesaurie plus de FOD Volksgezondheid. Dat zijn dus al zes bijzonder cruciale plekken voor deze overheid. Het pilootproject zou volledig gerealiseerd moeten zijn tegen midden 2008. Nadien komt de roll-out naar de overige FOD's, drie golven die telkens zes maanden in beslag zullen nemen. Op die manier denken wij dat realistisch te doen.

Met FEDCOM en de boekhouding op transactiebasis zullen de kosten, opbrengsten, schulden en vorderingen zo getrouw mogelijk een weerspiegeling geven van de prestaties van de organisatie en bovendien – dit is belangrijk, want er werd vandaag al een aantal keren op gezinspeeld – zullen kosten en opbrengsten beter toegerekend worden aan de periode waarvoor zij gemaakt zijn. Met andere woorden, de facturen zullen worden aangerekend op het ogenblik dat zij worden ontvangen en niet langer op het ogenblik dat zij betaalbaar worden gesteld. De vraag of het nuttig is om facturen te verschuiven, en de mate waarin dat gebeurt, houdt dan op. Via FEDCOM zorgen we er namelijk voor dat dit zonder voorwerp is, dat

verschuiving helemaal geen zin meer heeft.

Wat het dubbel boekhoudsysteem betreft, is het belangrijk om zo snel mogelijk een degelijk begrotingssysteem te hebben dat al een antwoord biedt op een aantal van de vragen, door u gesteld, veeleer dan snel het dubbel boekhoudsysteem in te voeren. Het dubbel boekhoudsysteem komt er, maar het heeft zijn tijd nodig. Wij bereiden dat voor via een aantal andere stappen die de grootste euvels die u aanhaalt intussen absoluut ondervangen.

Over controle en audit kan ik samenvattend zeggen dat de omzetting van de wetten veel werk vraagt. In januari heb ik al verklaard dat er werkgroepen zouden vergaderen, en dat is gebeurd. Ook werd er vergaderd met de regio's. We zijn een heel stuk gevorderd. Als ik het even mag melden, op 15 oktober 2005 ben ik minister van Begroting geworden. Op 10 januari werden de werkgroepen opgestart om FEDCOM te beginnen. Op 30 juni zijn we naar de Ministerraad gegaan met de beslissingen. In het voorjaar gaf ik ook de opdracht om te werken aan de selectie voor de FEDCOM. Met andere woorden, zowel de gegevensverzameling als de controle en audit zitten mooi op schema.

Het is absoluut juist, zoals werd opgemerkt, dat zaken zoals verwijlintresten, met een dubbele boekhouding bijzonder goed berekend zouden kunnen worden. Het klopt echter eveneens dat de eerste stappen die wij zetten ook toelaten om duidelijkheid te krijgen en minstens een aantal uitwassen te vermijden, als die al voorkomen.

Het is ook belangrijk om te vermelden dat het systeem optimaal zal werken op het moment dat het homogeen wordt toegepast bij alle overheden. Gezien de timing van de verschillende overheden lijkt dat te kunnen in 2010 voor elk van die overheden.

Er werden nog een aantal vragen gesteld, onder andere over de gebouwen. Ik geef daarvoor graag eerst, via de voorzitter, het woord aan mijn collega, al zal ik niet nalaten om over de begrotingsmatige aspecten, als dat zinvol blijkt, nog te interveniëren.

Tenslotte, ook de schuld van de NMBS werd aangehaald. Zoals ik hier eerder al duidelijk stelde, verandert de statistische herclassificatie van de herstructurering niets aan de begroting in de realiteit. Het creëert geen bijkomende druk voor de belastingbetaler. Er is dus geen probleem.

02.09 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, à moins que nous ne traitons la question relative au bâtiment d'Anvers, je propose que nous abordions ce problème dans le cadre de la question sur Anvers proprement dite, posée par M. Wathelet.

02.10 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, nous pourrions traiter le volet anversoïse après, bien que je l'aie déjà un peu développé.

Madame la ministre, vous venez de faire un excellent plaidoyer concernant la pertinence et la grande nécessité de la comptabilité en partie double. Vous admettez que le principe de l'ancre, actuellement appliqué, n'a évidemment aucun sens et ne devrait plus être en vigueur. En ce cas, pourquoi avoir tant attendu depuis 2003? Nous sommes à la fin de la législature! Vous venez de nous dire que c'était plus sain et que cela permettrait une meilleure gestion et une plus grande transparence. Alors, pourquoi avoir attendu pendant trois ans et demi? Je ne comprends pas, si ce n'est la possibilité de pouvoir recourir à des artifices budgétaires comme le principe de l'ancre, le rapatriement des fonds de pension, la gestion immobilière, afin de pouvoir donner l'impression d'un budget en équilibre chaque année. Je ne vois pas d'autre explication, étant donné que vous venez de démontrer l'intérêt de cette comptabilité en partie double, de sa pertinence, de sa transparence et de sa garantie de bonne gestion.

La seule raison de votre longue attente est que vous avez traîné afin de ne pas appliquer ces principes pendant cette législature. Une comptabilité transactionnelle n'est pas une comptabilité en partie double. Elle permet simplement de plus grands flux d'informations entre les SPF, mais nous ne saurons pas quelle est la part d'intérêts, le paiement total de la facture ni si celle-ci a été payée ou non. Bref, elle ne nous permet pas d'obtenir la transparence ni la gestion saine qui sont requises.

Je ne vois donc qu'une explication: pouvoir continuer ces opérations "one shot" qui donnent l'illusion d'un budget en équilibre chaque année. Je ne pourrai pas me satisfaire de votre réponse étant donné que, comme moi, vous semblez partager l'intérêt pour cette comptabilité en partie double.

02.11 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Wathélet.

Het is natuurlijk merkwaardig dat een regering die het dubbele boekhoudsysteem genegen is dit door middel van een wet implementeert, maar met de uitvoering talmt. Men ziet de horizon schuiven: we gaan voorbij de verkiezingen, we gaan naar 2010. Ik vind dat niet echt behoorlijk. Men moet werk maken van dit systeem, anders geraken we er nooit uit en voeren we ieder jaar de discussie over uitgestelde facturen, al dan niet met intrestwaarden. Ik vraag om sneller te werken. Misschien zit hier een politieke reden achter die mij nu niet helemaal duidelijk is, maar ik zal in ieder geval een motie van aanbeveling indienen.

02.12 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister zal voor de vierde keer vragen om de inwerkingtreding van deze wet uit te stellen. U vertegenwoordigt hier de regering. U neemt spijtig genoeg die slechte traditie van uw voorgangers over. Voor de vierde keer wordt de inwerkingtreding van deze wet uitgesteld, nu tot 1 januari 2008. Dit is onaanvaardbaar. Duidelijk is dat er een verborgen agenda achter schuilt, om deze hervorming zo lang mogelijk uit te stellen en zo lang mogelijk de confrontatie met de werkelijkheid, de juiste cijfers, de juiste analyses uit te stellen.

De minister doet ook een schuldbekentenis. Zij zegt dat we er in de toekomst toe moeten komen kosten en opbrengsten beter aan te rekenen op het ogenblik waarop zij worden gerealiseerd. Toch heeft de minister net een rondzendbrief verspreid waarbij ordonnanceringen worden uitgesteld. Dat is een initiatief van de minister zelf. Hiermee zal rechtgezet worden wat de minister thans in strijd doet met een correcte boekhouding. In feite doet zij hier een schuldbekentenis.

Ik denk dat wij van de regering weinig heil te verwachten hebben wat betreft deze materie en dat het noodzakelijk is dat de Kamercommissie voor de Financiën of de subcommissie Rekenhof – dat valt te bekijken – zich zou toeleveren op deze problematiek en misschien zelf met voorstellen zou komen. Ik denk dat het absoluut nodig is een hoorzitting met het Rekenhof te organiseren, om exact hun positie te kennen. Dan kan toekomstige wetgeving rekening houden met de eisen van het Rekenhof, wat op termijn ook het Parlement moet toelaten een correcte controle te kunnen uitoefenen op de begroting en de rekeningen van de Belgische Staat, wat vandaag onmogelijk is. Ook wij dienen een motie van aanbeveling in.

02.13 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik steun uiteraard de verschillende uiteenzettingen.

Waarom doet de regering dit niet tot nu toe? Dan moeten we kijken naar de prijs: wat kost het om over te gaan van een ordonnanceringssysteem naar een transactiebasissysteem? We nemen een praktisch voorbeeld. Neem dat de regering stoelen koopt. Ik heb vorig jaar een dag of drie bij het Rekenhof gekampeerd om alle facturen te bekijken van wat er gebeurt in november en december.

Als de regering bijvoorbeeld op 20 november stoelen koopt en die stoelen komen aan op 20 november, dan zal dat in het huidige systeem van ordonnantie pas toegerekend worden op het ogenblik dat er betaald moet worden. Dat betekent dat de aankoop van die stoelen verschoven wordt van jaar 1 naar jaar 2.

Mijnheer de voorzitter, in het systeem op transactiebasis, dat hier voorgesteld wordt, moeten die stoelen, zoals in een normaal bedrijf, toegerekend worden op het ogenblik dat ze aankomen. Komen die stoelen aan op 20 november, dan zal die uitgave toegerekend worden aan de maand november van bijvoorbeeld het jaar 2006.

In het nieuwe systeem gebeurt dat zo. In het oude systeem wordt dat getransponeerd van 20 november naar het jaar daarop. De vraag is dan hoeveel het kost om van systeem A naar systeem B te gaan. Experts bij het Rekenhof hebben mij toen verteld dat dit ongeveer één tot twee maanden kost op een heel jaar, dat betekent een twaalfde plus anderhalve keer een twaalfde van het geheel. Als men dat toepast op al die uitgaven, zit men met een enorme kost om over te gaan van systeem A naar systeem B.

Dat is de kern van de zaak waarom de regering zo lang talmt. Dat heeft dus niets te maken met IT of management of visie. Wij hebben ook de visie van collega Van Biesen gehoord. Er is eigenlijk een consensus over wat er zou moeten gebeuren. Die grote kost is er echter. Daarom doet men het niet.

Het is eens te meer een element om zich af te vragen of wij op dit ogenblik een getrouw beeld hebben van

de overheidsfinanciën. Het antwoord is nee. Worden de overheidsfinanciën juist voorgesteld? Het antwoord is nee.

Is het bijgevolg gepast om euforie tentoon te spreiden en te doen alsof er een evenwicht is? Nee, er is geen evenwicht, om de verschillende redenen die wij reeds hebben aangehaald in de commissie, maar ook om deze reden. Op transactiebasis kost u dat immers, naar verluidt, minstens enkele honderden miljoenen en wellicht enkele miljarden euro om van systeem A naar systeem B te gaan.

Dat is intrinsiek nog eens een element om aan te duiden dat u helemaal niet in evenwicht bent met de begroting.

02.14 Luk Van Biesen (VLD): Mevrouw de minister, wij hebben vandaag een beter beeld gekregen op de invoering van de dubbele boekhouding. Er moeten een aantal dingen nog uitgezocht worden.

De vraag die daarstraks door een aantal collega's gesteld is naar een specifieke hoorzitting of een specifieke vergadering omtrent deze problematiek is vandaag aanvaard door de Conferentie van voorzitters. Er zal een specifieke subcommissie worden samengesteld met de vertegenwoordigers van het Rekenhof, met uiteraard de minister van Begroting en ook de gewezen ministers van Begroting, alsook met de verschillende leden van de deelstaten, zodat wij ook eens weten hoe het precies zit met de implementatie op de verschillende niveaus.

Ik ben een beetje verrast door uw antwoord. Ik was ervan op de hoogte dat men in Brussel bijna klaar is. Vlaanderen zal echter de laatste in de rij zijn, in 2010. Ik zou graag willen weten hoe dat komt, hoe de situatie daar precies is. Wij moeten het inderdaad synchroon kunnen doen in de verschillende deelstaten en wij moeten dat op een gelijkmatige manier doen.

Mevrouw de minister, een tweede element waarover ik een beetje verrast ben, is dat u zegt dat er reeds enkele auditcellen actief zijn. Een systeem vervangen, het voorafgaand visum vervangen door interne auditcellen, betekent natuurlijk dat dit alleen maar kan wanneer zulks in alle FOD's en POD's mogelijk is. Als er slechts een aantal actief zijn, moeten wij ons dringend de vraag stellen waarom die auditcellen in een bepaalde departementen nog niet actief zijn. Bij de bespreking in de subcommissie is toen het probleem van het ministerie van Defensie aan bod gekomen.

Toch moet men een aantal vragen stellen over de implementatie daar van een interne auditcel. Maar goed, ik meen dat wij nog genoeg stof hebben om van gedachten te wisselen.

Met andere woorden, ik meen dat wij een stapje in de goede richting hebben gedaan. Wij weten iets meer. Ik voel wel, in tegenstelling tot een aantal collega's hier, een trendbreuk. Uw voorganger, de heer Vande Lanotte, was geen voorstander van de invoering van de dubbele boekhouding. Hij heeft dat hier ook regelmatig herhaald. Hij heeft regelmatig gezegd dat hij niet akkoord ging met het waarderen van de actieve zijde van de balans in de dubbele boekhouding. Ik voel dat u vandaag toch wel zegt: ik ga ervoor, ik ben pas zoveel maanden actief op dat vlak maar ik heb reeds consultaties gehad met de Gewesten en ik ga ervoor om met dat transparante systeem – wat de dubbele boekhouding eigenlijk is – de staatshuishouding transparant te maken. Want dat is eigenlijk hetzelfde als het invoeren van de dubbele boekhouding. Dat u zegt: ik ga daarvoor, doet mij als voorzitter van de subcommissie bijzonder veel genoegen.

02.15 Minister Freya Van den Bossche: Ik heb nog een aantal kleine elementen van antwoord.

Hebben wij ja of nee een evenwicht? Ik kan gelijk welk argument aanhalen, maar het meest recente is dat het IMF vandaag zegt dat wij 7 jaar op rij een evenwicht hebben. Dat lijkt mij duidelijk.

Misschien moet ik toch nog eens opmerken dat de federale overheid wel een bijzonder grote pas moet doen van het huidige systeem naar de dubbele boekhouding. Als ik het meest belangrijke kan bereiken door een goede controle, een goede audit, en door een uniforme gegevensverzameling te verzekeren via FEDCOM, is het dat wat – u weet dat allemaal – in de realiteit het meeste heil zal brengen. Akkoord, die dubbele boekhouding is dan het orgelpunt. Maar doen alsof enkel wanneer die dubbele boekhouding gerealiseerd is, er iets fatsoenlijk gebeurd zal zijn, is natuurlijk onjuist. Dat weet iedereen.

Waarom overigens sommige deelstaten daar langer over doen dan andere weet ik ook niet. Zij zullen allemaal wel hun redenen hebben. In Vlaanderen bestaat er bijvoorbeeld een ERP-systeem dat toelaat die

overgang vlotter te doen verlopen dan dat voor ons het geval is. Wij hebben nog veel meer voorbereidende stappen te doen. Vlaanderen staat eigenlijk al een stukje verder maar zal toch pas later evolueren, lijkt mij, naar de dubbele boekhouding.

Ik meen dat wij allemaal eens met open vizier daarover met elkaar moeten praten. Wat zijn de geneugten van die dubbele boekhouding? Zijn er misschien nog enkele hinderpalen? Zo ja, als wij het daar al over eens zijn, wat moet er met die hinderpalen gebeuren?

Maar laten wij toch een aantal belangrijke stappen doen, wat nu wordt gedaan, en laten wij alvast proberen allemaal vooruit te gaan.

02.16 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, monsieur Wathelet, vous me demandez pourquoi attendre autant de temps? Certes, la loi a été votée en 2003. Je rappelle toutefois que pour pouvoir mettre la nouvelle comptabilité en œuvre, il faut disposer de comptes. Or, le travail effectué avec la Cour des comptes, ces dernières années, a été tout d'abord de rattraper le retard.

Je signale qu'en 1999, j'ai dû présenter le règlement définitif du budget de l'État pour l'année 1988. Il a fallu faire en sorte qu'avec la Cour des comptes – ce qui a été décidé au Parlement – on organise un programme pour déposer au Parlement les comptes qui ne l'étaient plus depuis dix ans. Je partage le sentiment que l'on peut mieux analyser les comptes lorsqu'ils sont en partie double, mais on peut déjà mieux les analyser en partie simple que lorsqu'il n'y en a pas!

Je répète que, pendant des années, il a tout d'abord fallu rattraper le retard. Cela n'est toujours pas le cas pour les organismes d'intérêt public, parce que le travail est énorme, mais nous avons à présent pratiquement rattrapé le retard pour le dépôt des règlements définitifs des comptes avec des efforts importants de la Cour des comptes, alors qu'il y a sept ans, nous accusions un retard de dix ou onze ans.

Il importe également d'en tenir compte lors de l'analyse du passage à une nouvelle comptabilité. C'est d'ailleurs un débat politique qui est vain, je vous l'avoue! Certains d'entre vous ont eu l'occasion d'y participer. Le fait de se prononcer, au début de l'année 2000, sur les comptes de 1988, vide le débat politique de sa substance. Si l'on peut déjà rattraper ce retard-là, on pourrait s'attacher avec la Cour des comptes à faire en sorte de passer à une comptabilité en partie double.

Cependant, je suis ravi de voir que certains souhaitent œuvrer très rapidement en la matière: non seulement rattraper le retard, mais en sus moderniser fortement la comptabilité. C'est une bonne idée. Je vous avoue que, par rapport à ce que j'ai connu ces dernières années, il est heureux que le Parlement puisse se prononcer sur des comptes qui portent au moins sur la législature précédente et, comme nous l'avons fait maintenant, sur la même législature. Mais, lorsque les comptes portent sur deux ou trois législatures antérieures, cela n'a plus beaucoup de sens.

02.17 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de uiteenzetting van minister Reynders weinig ter zake deed. Ik denk dat het creëren van een hedendaagse, moderne en performante boekhouding totaal niets te maken heeft met de rekeningen van het verleden. Ik wil er trouwens op wijzen dat de rekeningen van de openbare instellingen nog altijd heel wat jaren vertraging vertonen. De specialist ter zake is de Regie der Gebouwen. U kunt eens lezen wat het Rekenhof zegt over de rekeningen van de Regie der Gebouwen, dat is interessante lectuur.

Wat minister Van den Bossche betreft, kan ik het volgende zeggen. Collega Van Biesen heeft gelijk als hij zegt dat er sprake is van een koerswending. Het is de eerste keer dat de minister zich zo duidelijk uitspreekt ten voordele van de dubbele boekhouding. Haar voorganger heeft dat niet gedaan. Ik denk dat het positief is dat men in die richting gaat. Het blijft natuurlijk te betreuren dat men de wet van 2003 niet heeft uitgevoerd tijdens de voorbije jaren, dat men zoveel jaren verloren heeft laten gaan. Het is in elk geval een positieve koerswending.

Voor het overige houden wij eraan het voorstel te steunen van de heer Van Biesen met betrekking tot een hoorzitting in deze commissie.

02.18 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, comme M. Reynders l'a signalé, dans les années '80, il y avait un certain retard dans la transmission des comptes. Les gouvernements des ces années-là n'étaient certainement pas les plus performants en la matière. Mais il faut aussi souligner le volet positif du

rattrapage. Il est beaucoup plus intéressant de pouvoir vérifier les comptes au niveau de la Cour des comptes au plus vite, tout le monde pourra être d'accord avec cela.

Mais ce débat n'est pas celui que nous avons eu cet après-midi. Il s'agissait ici de la comptabilité en partie double et de la volonté d'y arriver. Il y avait eu un très bon signe dans le vote de la loi en 2003 mais le problème est qu'il a fallu trois ans et demi pour qu'on s'en rende compte et pour que certains parlementaires – même de la majorité – remettent vraiment le travail sur le métier. Mais, à nouveau, on sent que ce ne sera pas encore pour cette fois-ci. On a perdu l'occasion qui avait été initiée en 2003 d'aller vite, d'enfin arriver à cette comptabilité en partie double.

Je ne peux que m'inscrire dans le discours de la ministre du Budget qui loue vraiment les vertus de la comptabilité en partie double: transparence, meilleure cohérence, meilleure lisibilité, qui permet une meilleure analyse, qui permet de ne plus devoir recourir à des mécanismes aussi mauvais que celui de l'ancre. Malheureusement, cela ne reste qu'un discours et nous avons perdu quatre ans à cause de l'absence de volonté de faire entrer en vigueur cette loi, pourtant bonne, de 2003.

Motions **Moties**

En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.
Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

Une première motion de recommandation a été déposée par Mme Marleen Govaerts et par M. Hagen Goyvaerts et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Melchior Wathelet, Hagen Goyvaerts et Carl Devlies
et la réponse de la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation,
demande au gouvernement
de réserver une priorité absolue au suivi et à la mise en oeuvre des recommandations formulées par la Cour des comptes concernant la confection du budget et l'établissement des comptes et de poursuivre sans délai la mise en place d'une comptabilité en partie double.”

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Marleen Govaerts en door de heer Hagen Goyvaerts en luidt als volgt:

“De Kamer,
gehoord de interpellaties van de heren Melchior Wathelet, Hagen Goyvaerts en Carl Devlies
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Begroting en Consumentenzaken,
vraagt de regering
een absolute prioriteit te geven aan de opvolging en de implementatie van de aanbevelingen van het Rekenhof bij de begrotingsopmaak en het opstellen van de rekeningen en onmiddellijk werk te maken van de verdere implementatie van de dubbele boekhouding.”

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Hendrik Bogaert, Carl Devlies et Melchior Wathelet et est libellée comme suit:

“La Chambre,
ayant entendu les interpellations de MM. Melchior Wathelet, Hagen Goyvaerts et Carl Devlies
et la réponse de la vice-première ministre et ministre du Budget et de la Protection de la consommation,
demande à la ministre
- de ne plus reporter l'entrée en vigueur de la loi du 16 mai 2003 fixant les dispositions générales applicables aux budgets, au contrôle des subventions et à la comptabilité des Communautés et des Régions, ainsi qu'à l'organisation du contrôle de la Cour des comptes, de la loi du 22 mai 2003 portant organisation du budget et de la comptabilité de l'État fédéral et de la loi du 22 mai 2003 modifiant la loi du 29 octobre 1846 relative à l'organisation de la Cour des comptes;
- d'accélérer la mise en oeuvre des systèmes de contrôle interne;
- d'élaborer sans retard un arrêté royal relatif au plan comptable.”

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Hendrik Bogaert, Carl Devlies en Melchior Wathelet en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Melchior Wathelet, Hagen Goyvaerts en Carl Devlies en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Begroting en consumentenzaken, vraagt de minister

- de inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof, de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat en de wet van 22 mei 2003 tot wijziging van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof niet langer uit te stellen;
- de uitvoering van de interne controlesystemen te versnellen;
- snel werk te maken van de opmaak van een koninklijk besluit betreffende het boekhoudplan."

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Annemie Roppe et par MM. Luc Gustin, Bart Tommelein et Luk Van Biesen.

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Annemie Roppe en door de heren Luc Gustin, Bart Tommelein en Luk Van Biesen.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.
Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

03 Question de M. Melchior Wathelet au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "le palais de justice d'Anvers" (n° 12995)

03 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "het gerechtsgebouw van Antwerpen" (nr. 12995)

03.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, on n'est pas toujours obligé d'interpeller. On peut aussi poser des questions. C'est tout à fait autorisé!

Monsieur le ministre, je me permets de revenir sur un dossier particulièrement visé et analysé par la Cour des comptes car, dans ses explications, la Cour elle-même souligne le fait que trop peu d'informations lui ont été communiquées que pour pouvoir aller au fond des choses.

À deux reprises, la Cour des comptes dit clairement que le gouvernement a recouru à un tiers investisseur de manière informelle, ce qui la met dans l'impossibilité d'apprécier l'opportunité de cette mesure, à savoir le choix du gouvernement de recourir à ce tiers investisseur. En quoi cela se justifiait-il? La Cour des comptes émet bien certaines raisons purement budgétaires, d'écriture budgétaire, mais elle reste manifestement sur sa faim. Quelle que soit la logique utilisée en vue de recourir à ce tiers investisseur, la Cour souligne le manque à gagner de l'État dans le cadre de ce dossier du palais de justice d'Anvers.

En effet, lors du contrôle budgétaire 2005, le gouvernement avait décidé de transférer à un tiers investisseur les droits et obligations de la Régie des Bâtiments, ce qui permettait d'imputer l'entière de la conception et de la construction du palais de justice d'Anvers sur une série d'années et non pas uniquement sur le budget 2005 ou 2006, en fonction du budget choisi. Cela permettait d'utiliser un leasing opérationnel imputable d'année en année plutôt qu'en une seule fois.

Personnellement, ce système ne me pose aucun problème de fond. Je ne suis pas contre le fait que l'État recoure à ce type de mécanisme si le plan financier fait en sorte que l'État puisse même y gagner. Le problème, c'est que la Cour des comptes souligne que cette opération de leasing avec un tiers investisseur a entraîné un surcoût financier important. De fait, la première estimation totale que mentionne la Cour des comptes s'élève à 249.800.000 euros et le montant en vue de payer le tiers investisseur est de 340.241.401 euros, avec un différentiel de 90 millions d'euros. J'avoue avoir pris le différentiel le plus large, la Cour des comptes faisant état d'une fourchette entre 50 et 90 millions. Bref, cela coûte et cela grève le budget d'une manière importante.

Monsieur le ministre, il est vrai que cela coûte dans la durée. En termes de lecture budgétaire, cela permet de ne pas le voir et de ne pas grever un budget sur une année précise mais, dans la durée, je répète que cette opération coûte aux finances de l'État. Elle est très mauvaise pour le budget, d'autant plus que la Cour des comptes souligne le possible problème relatif au marché de la consultance, étant donné que seul un budget de 250.000 euros était prévu. Or, cela a coûté environ 600.000 euros, soit une augmentation de

133% par rapport au coût initial.

Monsieur le ministre, comment justifiez-vous ce surcoût pour le budget de l'État? Comment avez-vous pu l'accepter? Quelles sont les raisons qui vous ont incité à croire qu'un leasing opérationnel serait moins coûteux qu'un leasing financier ou que la prise en charge totale par la Régie des Bâtiments – ce qui était aussi une possibilité? Cette dernière a été – me semble-t-il – créée pour cela à la base. Elle devait pouvoir, grâce au patrimoine immobilier de l'État, qui était le nôtre et qui l'est de moins en moins aujourd'hui, gérer ce genre de problématique de la manière la plus optimale possible tout en veillant à ce que cela nous coûte le moins possible. Pourquoi ne pas avoir fait confiance à l'administration de la Régie des Bâtiments pour la conduite de ces missions? Quelles sont les raisons que vous invoquez pour avoir permis un tel dépassement dans les coûts de consultance?

Monsieur le ministre, je voudrais maintenant vous poser une question qui ne figure pas sur la version écrite qui vous a été communiquée. Si vous ne pouvez y répondre, je suis tout à fait prêt à vous interroger sur ce thème ultérieurement. Ainsi, j'ai appris qu'il n'y aurait pas eu suffisamment de synergies entre les différents services de la Régie des Bâtiments et entre les différents projets relatifs aux palais de justice, qu'il s'agisse du palais de justice de Gand, d'Anvers ou des deux palais de justice situés en Communauté française.

03.02 **Didier Reynders**, ministre: Monsieur le président, monsieur Wathelet, je voudrais, tout d'abord, répondre à votre dernière question.

Tout dépend de l'époque à laquelle vous envisagez ces synergies. Par exemple, dans le dossier d'Anvers dont nous avons hérité, nous avons eu la surprise de ne pas trouver d'éléments clairement budgétés au moment où le projet a été initié. Je ne remonterai pas à l'époque du lancement du projet. Mais c'est peut-être une réflexion qu'il faudrait mener un jour.

J'avais proposé que l'on examine avec la Cour des comptes l'ensemble du dossier du Berlaymont. Peut-être le fera-t-on, un jour. En tout cas, je ne désespère pas que l'ensemble de ce processus puisse être examiné.

Monsieur Wathelet, il serait très intéressant de voir comment le dossier d'Anvers a été initié. On a annoncé un palais de justice à Anvers avec un marché de promotion. J'ai été assez étonné de ne pas retrouver les éléments budgétaires et d'estimation très précis dans le dossier de départ. Mais cela remonte évidemment à un certain nombre d'années et concerne les ministres en charge du dossier à l'époque, en ce compris le ministre de la Justice.

Peut-être n'y a-t-il pas eu, à ce moment-là, de très bonnes synergies! Je me souviens avoir vu les synergies Régie des Bâtiments/administration pénitentiaire. Dans cette commission, on posait des questions sur les portes qui étaient à installer pour permettre l'accès des véhicules amenant les détenus à la prison. Il semble pourtant qu'un jour, on ait acheté de nouveaux véhicules sans se rendre compte qu'ils ne franchiraient pas ces portes. Il convient donc d'être très attentif aux synergies qui peuvent exister entre départements.

Cela étant, en ce qui concerne le surcoût, vous avez pris le montant le plus élevé. Dans l'ensemble des chiffres cités par la Cour des comptes, on oscille entre 16 millions d'euros de gain pour l'État – on n'a d'ailleurs pas bien retrouvé les raisons de ce calcul – et 90,5 millions d'euros de surcoût. C'est ce que la Cour des comptes appelle elle-même des "calculs alternatifs de la valeur théorique", ce qui me laisse songeur.

La Cour écrit – je cite, c'est plus simple – que: "Dans le cadre de ces calculs, le consultant avait également procédé à une analyse de sensibilité qui a indiqué que, dans le scénario le plus favorable, l'État percevrait un bonus de 16,9 millions d'euros et que, dans le scénario le moins favorable, il devrait supporter un surcoût de 35,89 millions d'euros. Selon les calculs de la Cour des comptes, le risque est élevé que la Régie soit en réalité confrontée à un surcoût qui avoisinera le dernier montant cité." Je vous rassure déjà; même la Cour, plutôt que de retenir ces 90 millions, situe cette fourchette maximale aux alentours des 35 à 36 millions. Mais cela n'enlève toujours pas la chance d'un bénéfice pour l'État!

Comme je l'ai dit, il s'agit en réalité d'un contrat de promotion que la Régie avait conclu pour réaliser et financer le nouveau palais de justice d'Anvers. On a cherché un tiers investisseur pour reprendre ce contrat avec la promesse, de la part de la Régie, de louer à long terme. Même s'il devait y avoir un surcoût, il faudra encore le comparer à l'absence de charges du propriétaire dans le chef de la Régie puisque celles-ci passent vers le tiers investisseur. De même, il n'y a plus de risque lié à l'évolution des intérêts, risque qui

était inhérent à la conclusion du contrat de promotion.

Je le répète, je suis ouvert à ce que l'on regarde, année après année, quelle sera l'évolution exacte du coût (soit l'avantage estimé pour la Régie par les consultants, soit le surcoût). Par ailleurs, je n'ai pas de problème à ce qu'on poursuive le travail avec la Cour des comptes mais il faudra alors étudier la genèse du dossier.

En ce qui concerne les consultants, je confirme que la Régie n'avait pas l'expérience ni le personnel spécialisé dans cette matière pour réaliser l'opération de recours au tiers investisseur. C'est un domaine complexe sur les plans tant financier et juridique que technique.

Le dépassement des coûts de consultance doit évidemment être mis en regard avec les difficultés de la procédure. En l'occurrence, vous avez pris un pourcentage plutôt que de citer exclusivement les montants. Je peux le comprendre mais je rappelle que nous avons atteint des coûts de 600.000 euros. Je comprends que le pourcentage soit important mais reconnaissez – la Cour le fait remarquer elle-même – que les études de consultance étaient à la hauteur de la complexité de l'opération car la Régie n'avait manifestement ni les références ni le personnel, non seulement pour réaliser le travail mais aussi pour en estimer le coût. Il est toujours difficile de savoir comment estimer des coûts de consultance dans des matières qu'on ne maîtrise pas et de les comparer ensuite au coût réel en fin d'exercice.

Il s'agit d'un dossier sur lequel, selon moi, il serait sain de poursuivre le travail avec la Cour des comptes dans les prochaines années.

03.03 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse ouverte et relativement transparente. En effet, vous en faites vous-même l'autocritique; de plus, vous avez la volonté de continuer à suivre ce dossier car la possibilité existe qu'à un moment il ne dérape.

Quand, tout à l'heure, vous avez parlé des portes, je pensais que vous alliez nous parler des portes de la prison de Termonde mais nous en avons parlé il y a quelques mois en commission.

(...): (...)

03.04 Melchior Wathelet (cdH): L'avantage des portes à la prison de Termonde, c'est que les détenus passent tout seuls. Il n'y a plus besoin de gardiens pour ouvrir les portes.

À propos du coût de la consultance, il est vrai que les chiffres ne sont pas proéminents. Mais pourquoi budgétise-t-on si bas? Quand on prépare un dossier, s'il faut une consultance, on en connaît le prix.

Je voudrais m'attarder également sur d'autres volets que la Cour a relevés. Compte tenu des marges d'incertitude, la Cour dit que les calculs du consultant font apparaître que les opérations immobilières successives pourraient coûter à l'État belge respectivement 49,5 millions d'euros pour l'opération conclue avec le promoteur et 66,5 millions d'euros pour l'opération conclue avec le promoteur et le tiers investisseur. Les montants sont assez importants et j'en reviens à ma question fondamentale, sur laquelle je vous ai peu entendu.

On en revient à ce que la Cour des comptes a indiqué dans son rapport consacré à la politique immobilière. Je rappelle que je n'ai pas de problème fondamental à ce qu'on confie une gestion immobilière à quelqu'un d'autre qu'à l'État, que ce soit un tiers investisseur pour la création d'un palais ou que ce soit une sicafi.

Je demande qu'avant de recourir à ce type de mécanismes, on en fasse l'évaluation. Et une évaluation, c'est une analyse de risques pour les finances de l'État. Dans ce cas-ci, si, à la base, je sais que le fait de recourir à un tiers investisseur peut soit me rapporter 16 millions d'euros soit m'en faire perdre 36 et, surtout, qu'il y a plus de chances que cela me fasse perdre de l'argent, je me pose alors la question de savoir pourquoi recourir à ce mécanisme. Et là, comme la Cour des comptes, je suis en manque d'informations, je suis en manque d'éléments. Je ne retrouve pas cette analyse de base qui a justifié le recours à ce tiers investisseur si ce n'est la raison purement budgétaire qui est d'étaler un leasing opérationnel plutôt que d'avoir, sur une année déterminée, l'entièreté du montant lié au paiement de ce palais de justice d'Anvers.

Je ne vois que cette justification et je suis en manque d'informations.

03.05 Minister **Freya Van den Bossche**: Het is misschien zo voorzien toen het project werd geconcipieerd door verre voorouders van sommigen hier aanwezig. Het was de bedoeling om niet in een keer te betalen. Men heeft toen al gezegd dat een alternatief systeem zou worden uitgewerkt opdat de kosten niet in een keer zouden moeten worden betaald. De kosten waren met andere woorden niet alleen onderraamd door verschillende zaken niet mee te tellen, men wilde de kosten bovendien niet nemen op het moment dat dat moest gebeuren. In de plaats daarvan zou er een spreiding gebeuren.

Wij erven dit dossier. Wij merken nu dat het twee keer zo duur is omwille van onderschatting en een aantal factoren waaraan wij niets kunnen doen. Akkoord, er zijn ook een aantal eigen beslissingen, de staalprijzen en de index stijgen. Grotendeels is er echter een onderraming omdat een aantal oppervlakten niet eens is meegeteld. Zo is men de *salle des pas* perdus vergeten in het justitiegebouw. Dat kan al tellen. Men is ook de parking vergeten. Men wil dit bovendien niet in een keer betalen. Wij erven dit dossier. Wat blijkt? Het is twee of drie keer zo duur en wij moeten het wel in een keer betalen. Dat is niet serieus. Wij spreiden die betaling ook, op een correcte manier. Wij zoeken een mechanisme en wij nemen ook die meerkosten daarbij. Het is echter niet serieus om te doen alsof wij de uitvinders van het systeem zijn. Wij zaten met een netelige erfenis.

03.06 **Melchior Wathelet** (cdH): Monsieur le président, je remercie la ministre du Budget de nous annoncer (...) (*inaudible*)

Mme la ministre du Budget, que je sache, lorsqu'on procède à une analyse des coûts et que l'on constate qu'une opération est plus chère lorsqu'on a recours à un tiers investisseur plutôt que de l'assumer soi-même, à ce moment, pourquoi choisir de l'étaler si ce n'est pour une raison budgétaire, comme vous venez de le souligner vous-même?

03.07 **Didier Reynders**, ministre: Monsieur le président, on reviendra certainement encore sur le sujet. Je ne prolongerai donc pas le débat. Il ne faut pas confondre! L'opération était étalée dans le temps. On est passé d'une promotion à un tiers investisseur qui reprend ce marché. Il ne s'agit pas dès lors de deux choses différentes.

Vous dites "surcoût". La Cour reprend elle-même les chiffres. Il peut s'agir d'un gain pour l'État comme d'un surcoût. La Cour dit simplement qu'à ses yeux, on est vraisemblablement plus proche du surcoût. L'analyse du dossier sera poursuivie.

Le transfert qui intervient en termes de risque du propriétaire et de risque de charges d'intérêt qui se trouvaient dans le marché de promotion devra également être pris en compte.

Monsieur Wathelet, cela étant dit, je vous rejoins sur le fait que dans un tel dossier, dès la conception du projet, celui-ci devrait offrir un détail complet reprenant l'estimation du coût de l'ensemble des éléments de la réalisation du palais de justice mais aussi de la technique mise en œuvre pour prendre le financement en charge.

Toutefois, étant donné que nous n'avons pas réussi à propos du Berlaymont à faire cette analyse, je vous propose d'examiner avec la Cour des comptes l'opération depuis le départ. Il faut que l'on puisse reprendre l'ensemble de la conception du bâtiment et voir comment, un jour, on a pu décider de se lancer dans un tel projet sans disposer, manifestement, d'une analyse précise de ce que serait le projet, son coût et la manière dont on envisageait son financement.

Il a fallu ensuite trouver des solutions de promotion et puis, de tiers investisseurs. Il serait utile, en termes d'examen pour de futurs dossiers, de reprendre le dossier dans l'ensemble de son parcours. Des décisions ont sans doute été prises sans avoir procédé à ce que vous appelez une analyse de risque complète dès le départ. Je serais ravi qu'on ressorte, si on les retrouve, les dossiers tels qu'ils ont été conçus et présentés en Conseil des ministres, il y a probablement une dizaine d'années.

03.08 **Melchior Wathelet** (cdH): Monsieur le ministre, nous avons toujours opéré dans le cadre d'un leasing, c'est-à-dire avec un étalement dans le temps. Nous sommes passés d'un leasing financier à un leasing opérationnel. Cela permettrait d'avoir un étalement beaucoup plus long, de le sectionner d'une manière plus intéressante en tout cas, madame la ministre du Budget, sur le plan budgétaire.

Monsieur le ministre, cette analyse a priori - on peut ressortir tous les dossiers - est l'esprit de ce que la Cour des comptes a dit et redit dans son rapport sur le volet immobilier. La décision de ne pas opérer via la Régie des Bâtiments, de recourir à un tiers investisseur ou à une sicafi, ne me pose aucun problème au niveau de la prise en considération de tous les éléments concernant l'analyse de risque. Personnellement, je n'éprouverais aucun problème au niveau d'une analyse a priori à chiffrer l'absence de risque du propriétaire. C'est un élément à prendre en considération.

Je demande également que soit pris en considération le fait que le tiers investisseur puisse avoir l'État comme locataire qui normalement paie, même si c'est parfois, madame la ministre du Budget, avec un peu en retard, et surtout qui reste. En effet, les membres du personnel du palais de justice auraient quand même beaucoup de difficulté à se rendre ailleurs.

Je n'ai pas de problème à prendre ces données en considération. Mais, de grâce, que cela soit fait a priori et chaque fois dans le cadre d'une analyse de risques. Cela me semble indispensable pour la gestion de l'État.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Hagen Goyvaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de analyse van het Rekenhof inzake de opbrengsten van de fraudebestrijding in 2005" (nr. 12927)

- de heer Carl Devlies aan de staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude, toegevoegd aan de minister van Financiën, over "de evaluatie van de resultaten van de strijd tegen de fiscale fraude" (nr. 12959)

- de heer Carl Devlies aan de staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude, toegevoegd aan de minister van Financiën, over "de resultaten van de strijd tegen de fiscale fraude in 2005" (nr. 12961)

- de heer Carl Devlies aan de staatssecretaris voor Modernisering van de Financiën en de Strijd tegen de fiscale fraude, toegevoegd aan de minister van Financiën, over "de fictieve zetels" (nr. 12960)

04 **Questions jointes de**

- M. Hagen Goyvaerts au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'analyse de la Cour des comptes concernant le produit de la lutte contre la fraude en 2005" (n° 12927)

- M. Carl Devlies au secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale, adjoint au ministre des Finances, sur "l'évaluation des résultats de la lutte contre la fraude fiscale" (n° 12959)

- M. Carl Devlies au secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale, adjoint au ministre des Finances, sur "les résultats de la lutte contre la fraude fiscale en 2005" (n° 12961)

- M. Carl Devlies au secrétaire d'État à la Modernisation des Finances et à la Lutte contre la fraude fiscale, adjoint au ministre des Finances, sur "les sièges fictifs" (n° 12960)

04.01 **Hagen Goyvaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, wij hebben hier vanmiddag al een aantal keer verwezen naar het jaarverslag van het Rekenhof. Dat zullen wij nu ook moeten doen in het kader van de controle op de opbrengsten van de fraudebestrijding 2005.

Daarover maakt het Rekenhof ook een aantal pertinente opmerkingen inzake de evaluatie van de opbrengsten in de strijd tegen de fiscale fraude.

Ik ga hier natuurlijk niet uitvoerig de conclusie van het Rekenhof voorlezen. Ik neem aan dat u en uw kabinet-medewerkers de afgelopen dagen de tijd hebben gehad om de pagina's 110 tot en met 115 na te lezen. Ik wil wel de aandacht op enkele punten vestigen.

Een van de moeilijkheden die het Rekenhof ondervond, is het gebrek aan precisie in het concept "Strijd tegen de fiscale fraude", waarbij de bestrijding van de gestructureerde vormen van fraude dienen te worden onderscheiden van de gewone controles van de fiscale toestand van een belastingplichtige op grond van zijn aangifte. De resultaten van de controles als instrument om de invordering te verbeteren en de specifieke acties tegen fiscale fraude blijken nogal door elkaar te lopen, wat tot verwarring leidt. Op die manier is het niet eenvoudig voor het Rekenhof om daarover cijfermateriaal te verzamelen. Zo is er bijvoorbeeld de compensatie tussen de schulden en de fiscale schuldvordering, die men moeilijk als middel in de strijd tegen

de fiscale fraude kan inzetten.

Een tweede probleem is het toewijzen van de opbrengsten aan een bepaald fiscaal jaar. Bepaalde bedragen worden toegewezen aan het jaar 2005, maar werden geïnd in het jaar 2004 of in de jaren daarvoor of zullen worden geïnd in het jaar 2006. Ook daar is er geen eenduidigheid. Een betere precisering van de resultaten is een noodzaak om te komen tot een meer coherent referentiekader.

Tot slot is er het feit dat de cijfers voor vastgestelde rechten worden gehanteerd in plaats van de geïnde bedragen. Ook daar rijst weer twijfel.

Mijnheer de staatssecretaris, ik heb drie vragen voor u.

Ten eerste, hoe verklaart u de aanpassing van de opbrengsten van de fiscale fraude van 600 miljoen euro – ik verwijs dan naar het verslag in deze commissie en de toelichtingen die u hebt gegeven op een vraag van de heer Devlies op 7 maart 2006 – naar 577 miljoen euro, na de verificatie en de inzage van het Rekenhof?

Ten tweede, wat is uw commentaar op de analyse van het Rekenhof op de precieze bepaling van de opbrengsten, bijvoorbeeld door het meetellen van opbrengsten die indirect met de strijd tegen de fiscale fraude te maken hebben?

Ten derde, klopt het gegeven dat het cijfer van 577 miljoen euro gaat over ingekohierde bedragen? Hoeveel daarvan werd werkelijk in 2005 geïnd?

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Devlies voor zijn vraag nr. 12959.

04.02 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel voor dat ik van start ga met vraag 12961 omdat ik het gevoel heb dat die aansluit bij de vraag van de heer Goyvaerts.

De **voorzitter**: U bent aan het woord. Stel de vragen die u moet stellen, dan kan ...

04.03 Carl Devlies (CD&V): Die vraag start ook met de vraag naar het onderscheid tussen de cijfers die de staatssecretaris gegeven heeft. Hij heeft oorspronkelijk gesproken van een bedrag van 599 miljoen euro. In het rapport van het Rekenhof lezen we dat hij zelf het cijfer van 577 miljoen euro vooropgesteld heeft. De vraag is dus waarom er een afwijking is tussen die beide cijfers.

Verder had ik graag geweten welk bedrag bij het afsluiten van de begroting 2005 uiteindelijk in de begroting is opgenomen. Welk cijfer is er gehanteerd toen de minister van Begroting en de minister van Financiën hun eindverslag hebben voorgesteld met betrekking tot de begroting van vorig jaar?

Met betrekking tot de negen componenten van de strijd tegen de fiscale fraude, de negen componenten die u opsomt in uw studie, had ik graag vernomen welk percentage van de ingekohierde bedragen – het gaat immers telkens om ingekohierde bedragen – tot de huidige datum effectief werd betaald.

Wenst u dat ik de andere vragen ook stel? Het zijn wel precieze vragen.

De **voorzitter**: Ja, gaat u door.

04.04 Staatssecretaris Hervé Jamar: (...) tussen de evaluatie en de resultaten. Voor mij is het geen probleem maar het zal een beetje repetitief zijn.

De **voorzitter**: Kijk, we hebben de vragen gebundeld. Stel eerst al uw vragen zodat de heer Jamar een globaal antwoord kan geven.

04.05 Carl Devlies (CD&V): De volgende vraag heeft betrekking op het concept van de strijd tegen de fiscale fraude. Het Rekenhof merkt op dat de staatssecretaris dit concept niet duidelijk heeft omlijnd met als gevolg dat het moeilijk is om het onderscheid te maken tussen de resultaten die het gevolg zijn van de gewone verificatie van de belastingssituatie van de belastingplichtigen en andere. In welke mate wordt een vergelijking gemaakt met de resultaten van de controles in hun geheel? Kan de compensatie tussen schulden en fiscale schuldvordering als een middel in de strijd tegen de fiscale fraude worden voorgesteld?

Dat is een van de componenten. Het Rekenhof stelt de vraag of dat wel een element is van de strijd tegen de fiscale fraude.

Met betrekking tot het geheel van de fiscale fraude had ik ook graag vernomen hoe de vergelijking is met de voorgaande jaren. Welke waren de resultaten van de voorgaande jaren? Hoe verhoudt het resultaat van het jaar 2005 zich tot de voorgaande jaren?

Tot slot heb ik een derde vraag die betrekking heeft op de fictieve zetels. In het jaarverslag van het Rekenhof vernemen wij ook dat een enquête van de administratie aantoonde dat ongeveer 15.000 ondernemingen bij de btw en bij de directe belastingen onder een verschillend adres bekend staan. In vele gevallen is de vennootschapszetel en de hoofdexploitatiezetel van een onderneming op verschillende plaatsen gevestigd, wat een hinderpaal vormt voor de doeltreffendheid van de controle. Om dit te bestrijden werd door de AOIF een fiscale woonplaatsactie opgestart vanaf het vierde trimester van het jaar 2004. Ik had graag van de staatssecretaris vernomen welke de resultaten zijn van deze actie tot heden. Kan de staatssecretaris ook toelichting geven bij de samenstelling van het cijfer van 6,9 miljoen euro, zijnde de opbrengst van de actie in 2005?

04.06 Staatssecretaris **Hervé Jamar**: Mijnheer Goyvaerts en mijnheer Devlies, met het oog op transparantie, continue evaluatie en preventieve analyse heb ik er een gewoonte van gemaakt een periodieke stand van zaken te geven van de dossiers ten opzichte van de begrotingsdoelstellingen aan de in de commissie aangegane verbintenissen.

Ondanks een aantal bestaande discordanties tussen bepaalde cijfers, hebben wij in overleg met het Rekenhof, het totaal van de ontvangsten inzake de strijd tegen de fiscale fraude op 577 miljoen euro geraamd. Het is dus van essentieel belang te benadrukken dat de begrotingsdoelstelling van 325 miljoen euro bereikt is voor het jaar 2005.

De regering met het regeerakkoord "een creatief en solidair België" van 12 juli 2003 heeft beslist de strijd tegen de fiscale fraude op te voeren en te zorgen voor een betere belastinginning. Mijn bevoegdheden inzake de strijd tegen de fiscale fraude werden hierin uitgebreid naar alle fraudevormen en niet enkel naar de grote fiscale fraude. Om te zorgen voor een betere inning van de door de belastingplichtige verschuldigde bedragen, die ongetwijfeld tot een efficiëntere fraudebestrijding leidt, hebben wij onze inspanningen gericht op een betere samenwerking tussen de taxatie- en de invorderingsdiensten.

Indien de resultaten van de strijd tegen de fiscale fraude gebaseerd moesten zijn op de ontvangsten, die in de loop van een bepaald boekjaar ingevorderd zijn, zou het mogelijk zijn om binnen een aanvaardbare termijn een tabel met de ontvangsten met betrekking tot de strijd tegen de fiscale fraude op te maken.

De tabel met de resultaten van de strijd tegen de fiscale fraude bevat dan ook ingekohierde bedragen, maar niet uitsluitend. Ik heb de tabel, maar hij zit ook in het rapport van het Rekenhof.

Dit gezegd zijnde, kunnen, dankzij de met instemming van de belastingplichtige ingekohierde bedragen, de korte termijnverwachtingen inzake fiscale ontvangsten voorgesteld worden. Wanneer wij uitsluitend verwijzen naar het totaal bedrag, dat door de verschillende taxatiediensten ingekohierd werd, na controles, komen wij aan 2,5 miljard euro voor het jaar 2004.

In deze cijfers worden de resultaten inzake de strijd tegen de grote fiscale fraude niet onderscheiden en zijn de cijfers helemaal geen weerspiegeling van de resultaten van de prioriteiten van de regering ingevolge het akkoord van juli 2003.

Bovendien behoort de aanpak van de georganiseerde fiscale fraude tot mijn eerste bekommernissen. Bepaalde maatregelen, zoals de strijd tegen de btw-fraudecarrousel, hebben minder resultaten opgeleverd dan tijdens de voorgaande jaren.

De trendmatige daling van inkohierungen inzake de strijd tegen het misbruik van het vrijstellingssysteem voor de meerwaarde op aandelen en inzake kasgeldvennootschappen toont aan dat deze fraudevormen vrij goed in toom worden gehouden. Ik heb de tabel bij me, maar u hebt hem ook in het rapport van het Rekenhof.

Mijnheer Devlies, ondanks een aantal bestaande discordanties tussen bepaalde cijfers, hebben wij in overleg met het Rekenhof, het totaal van ontvangsten inzake de strijd tegen de fiscale fraude op 577 miljoen

euro geraamd. Het is dus van essentieel belang te benadrukken dat de begrotingsdoelstelling van 325 miljoen euro is bereikt voor het jaar 2005. Ook hiervoor heb ik de tabel bij me, maar u beschikt over het rapport. Ik zal het dus niet voorlezen.

Indien de resultaten van de strijd tegen de fiscale fraude moesten worden gebaseerd op de ontvangsten die in de loop van een bepaald boekjaar zijn ingevoerd, zou het onmogelijk zijn binnen een aanvaardbare termijn een tabel met de ontvangsten met betrekking tot de strijd tegen de fiscale fraude op te maken. Dat heb ik al gezegd. De tabel van de resultaten van de strijd tegen de fiscale fraude bevat dan ook ingekohierde bedragen, maar niet uitsluitend ingekohierde bedragen.

Thans antwoord ik op uw vraag over de fictieve zetels. De actie met betrekking tot de fiscale domicilie, waarnaar u verwijst, werd op het getouw gezet om de verbeterde geüniformiseerde locatie van de dossiers van grote ondernemingen aan te kunnen tonen. Voorlopig is de actie op dit terrein, die de harmonisering van fiscale domicilie van ondernemingen in de grote agglomeraties tot doel had, afgesloten. De definitieve resultaten van deze actie worden hierna weergegeven en vergen geen verdere commentaar: voor de verschuldigde btw: 1.921.169,89 euro; voor de boete-btw: 230.330,29 euro; met betrekking tot de directe belastingen, de verhoging belastbare basis: 20.377.687,61 euro en de belasting met de belastingverhoging inbegrepen: 5.199.571,18 euro.

Een volgende stap zal automatisch genomen worden bij het samenvoegen van de diverse gegevensbestanden binnen de FOD Financiën naar aanleiding van de realisatie van het enig dossier, waardoor inzake fiscale belastingen en btw, de fiscale woonplaats en de activiteitscodes nog beter zullen worden afgestemd op elkaar.

Je voudrais terminer sur quelques appréciations personnelles et peut-être moins académiques.

Lorsque j'ai rendu publics les chiffres de l'évaluation de la fraude fiscale en mars 2006, cela répondait à une attente des membres de la commission. J'avais pris l'habitude de le faire tous les trois mois. C'est d'ailleurs volontairement et d'un commun accord, oserais-je dire, que ces évaluations ont été transmises à la Cour des comptes. C'est la toute première fois qu'on le faisait, en tout début d'exercice qui suivait l'année à considérer. Par souci de transparence, nous voulions vous donner des données qui nous paraissaient exactes basées toutes et intégralement sur les chiffres qui nous sont communiqués par l'administration. Cela devait être précisé.

Deuxièmement, il me plaît de partir des recettes fiscales. On parle beaucoup des rapports de la Cour des comptes mais je n'ai pas encore entendu dire que le budget initial des recettes fiscales globales était de 82,509 milliards d'euros, le budget ajusté de 83,171 milliards d'euros et le budget réalisé de 84,270 milliards. La Cour des comptes relève évidemment – c'est mathématique – une augmentation par rapport au budget ajusté de 1,1 milliard d'euros et donc une augmentation des recettes effectives de 1,32%. Il y a beaucoup de raisons à cela. Je vois aussi globalement dans ces recettes le résultat d'une lutte intensifiée contre la fraude fiscale. Grâce à toutes les législations qui ont été adoptées, dont certaines cette année encore, plusieurs d'entre elles étant encore analysées en commission ou au Parlement, nous avons pu enrayer des phénomènes de fraude.

Ce que je retiens aussi de ce rapport, c'est qu'à six reprises, il précise que si les chiffres sont sans doute moins importants que prévu, c'est parce que le phénomène est en voie de solutionnement pour enrayer le mécanisme de fraude proprement dit. Je pense notamment aux carrousels TVA: ils ne sont pas totalement enrayers mais nous connaissons tous les bons résultats enregistrés pour la fraude sur les huiles minérales et le pétrole. Je pense aussi aux sociétés de liquidités et à d'autres mécanismes de fraude. C'est dit à six reprises dans le rapport de la Cour des comptes.

En outre, la Cour des comptes dit que l'évaluation des résultats de la lutte contre la grande fraude fiscale ou la fraude fiscale en cours d'année budgétaire est une tâche difficile.

Chers collègues, monsieur le président, face à de telles remarques, je peux adopter deux attitudes différentes.

Par exemple, je pourrais faire état à la fin de l'année du résultat de la lutte contre la fraude fiscale et du redressement fiscal et dire que, après contrôle et vérification, cela représente 2,5 milliards, en ajoutant à cela tous les effets préventifs et anticipatifs de la lutte contre la fraude. J'aurai rempli ma mission.

Nous avons voulu jouer la transparence, point par point, sur les objectifs gouvernementaux. Chaque trimestre, jusqu'il y a peu, nous avons donné les chiffres pour les actions spécifiques: les dentistes, la lutte contre les abus de plus-values, etc. Pour tous les postes, nous avons communiqué les chiffres d'enrôlement.

En commission, j'ai chaque fois pris la précaution – je vous renvoie à la commission du 7 mars 2006 – d'avouer ne pas avoir la prétention de donner des chiffres corrects au cent près entre le 1er janvier et le 31 décembre. C'est impossible de réaliser cela en cours d'exercice budgétaire pour l'année qui suit: il s'agit d'une année de travail d'enrôlement et je ne peux téléphoner pour savoir, à minuit le 1er janvier, le montant enrôlé ou constaté en droit de tous les postes spécifiques, comme "data mining" ou dentistes. Il faut attendre la fin de l'année. Je crois préférable pour la commission qu'on puisse jouer la transparence, ce que nous avons fait.

Dernier élément: la difficulté de mener des actions spécifiques.

Par exemple, cette année, au budget, nous avons 75 millions pour le secteur télécom, autant de millions pour la lutte contre la fraude Internet. C'est pourquoi nous avons prévu l'achat d'un logiciel important, Xénon, qui permettra de lutter contre la fraude fiscale sur Internet.

Certains de mes collaborateurs se sont déjà rendus à plusieurs reprises aux Pays-Bas et en Allemagne pour effectuer ces acquisitions, puisque tout est déjà passé au gouvernement, comme je vous l'ai expliqué. Je suis donc certain d'obtenir ce logiciel, mais pas avant décembre. Or certains chiffres sont déjà budgétés. J'ai vu fonctionner ce logiciel et, dès 2007, il donnera des résultats ultra performants, mais pas encore pour 2006.

La grande difficulté de mon département concernant cette lutte contre la fraude fiscale, c'est qu'il existe des actions continues, des actions ponctuelles, mais on m'impose de donner avec exactitude des chiffres de ce qui, entre le 1er janvier et le 31 décembre, fonctionne en continu et en ponctuel. Voilà qui relève de l'impossibilité intellectuelle.

À mes yeux, l'important est de lutter contre la fraude fiscale, la grande surtout mais aussi la petite, et nos chiffres révèlent déjà des accroissements importants révélés par cette lutte contre la fraude fiscale.

Mon dernier mot, sans vouloir faire de publicité, c'est ce que je lis aujourd'hui: "La lutte contre la fraude fiscale se dote encore d'une nouvelle arme avec la législation en matière des passeurs de fonds". J'ai la prétention de dire que, dans toutes les politiques décidées lors des dix chantiers du gouvernement et lors de l'ajustement budgétaire d'avant les grandes vacances, les projets ont été votés ou sont en voie de l'être.

Ce qui compte n'est pas tant de déterminer précisément qu'entre le 1er janvier et le 31 décembre nous avons 577 ou 579 ou 562, mais d'être efficace dans la lutte contre la fraude fiscale. Je me tiens à la disposition du Parlement et de votre commission pour donner les évaluations intermédiaires, ce que j'avais fait en mars dernier. Si l'on me reproche une différence de 20 millions sur 600 millions, alors que nous avons budgété 325 millions, je dis que je viendrai chaque fois – sans savoir qui sera là au prochain gouvernement –, en fin d'année budgétaire, pour vous annoncer qu'après redressement fiscal, après vérification de "data mining", nous arrivons à 2,5 milliards ou 3 milliards en plus. Une seule ligne sera incontestable, sur laquelle personne ne pourra dire quoi que ce soit.

Il vaut mieux être transparent et essayer de donner l'évolution des politiques que nous menons de manière spécifique.

04.07 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, het doet mij een beetje denken aan de boutade: tout va bien, madame la marquise. Paars werkt, paars staat er weer!

Mijnheer de staatssecretaris, de reden waarom wij u hier ondervragen, is echter het Rekenhof zelf, dat tot de vaststelling komt dat nog verschillende punten opgehelderd en uitgeklaard moeten worden en dat er definities moeten worden vastgelegd.

U blijft natuurlijk bij uw argument van ingekohierde bedragen. Wij vragen vanuit het Parlement deemoedig wat de geïnde bedragen zijn, maar daarop komt niet direct een klaar en duidelijk antwoord.

U zegt zelf dat de ingekohierde bedragen niet alleen de opbrengsten van de fiscale fraude omvatten, maar dat er ook andere dingen bij zitten. Mijn bijkomende vraag is dan logisch: wat hoort er dan nog bij, wat moeten wij daarbij veronderstellen, wat zit er nog allemaal begrepen in dat bedrag?

Wij verwijten u niet dat u 577 miljoen binnenhaalt via een aantal punctuele maatregelen, negen in het totaal. Wel moeten wij een klaar en duidelijk referentiekader hebben, zodat wij de volgende jaren een beetje de evolutie kunnen opvolgen van de maatregelen die u neemt. Op dat vlak stel ik vast dat het toch een beetje een flou artistique blijft, zowel wat betreft het aantal bepalingen als de totale sommen aan geïnde bedragen per jaar.

Mijnheer de voorzitter, ik blijf ter zake dus een beetje op mijn honger.

04.08 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik begrijp dat het niet zo eenvoudig is om op jaarbasis tot de concrete cijfers te komen van de opbrengst tegen de fiscale fraude. Evenwel, het is de regering zelf die uiteindelijk met die totale budgetten en met die formulering gekomen is. U hebt zelf bepaalde budgetten in de begroting voorzien en zelf bepaalde cijfers naar voren gebracht.

Die cijfers werden nu gecontroleerd door het Rekenhof. Daarover zegt het Rekenhof dat er toch heel wat vragen gesteld kunnen worden aangaande de effectiviteit van de uiteindelijke ontvangsten aangaande het jaar van de opbrengst, en ook aangaande een aantal principiële aangelegenheden.

Bijvoorbeeld, in de laatste tabel die u geeft staat de koppeling van de gegevensbanken van de FOD Financiën, met een opbrengst van 94,51 miljoen. Is dat een resultaat van de strijd tegen de fiscale fraude? U realiseert die ontvangst in het kader van, laten we zeggen, de vereenvoudiging. U zou die ontvangst anders ook gerealiseerd hebben. Ik denk dat u moeilijk kunt stellen dat die 94,51 miljoen het resultaat is van de strijd tegen de fiscale fraude.

Er zit bijvoorbeeld ook de compensatievergoeding in van Philippe Morris voor een bedrag van 45 miljoen, op basis van een arrest dat al een aantal jaren oud is.

Nog een aantal andere bemerkingen kunnen gemaakt worden. De datamining, behoort die onder de normale ontvangsten die de fiscus boekt, of is dat het gevolg van de strijd tegen de fiscale fraude? Vroeger gebeurden er óók controles door de diensten, op basis van andere criteria, terwijl de controles nu gebeuren op basis van datamining. Kunt u dan stellen dat de inkomsten die daarvan afhankelijk zijn, het gevolg zijn van de strijd tegen de fiscale fraude?

Ik denk dat het heel belangrijk is om het begrip "strijd tegen de fiscale fraude" zo goed mogelijk te definiëren.

Ik verwijs ook naar het verslag van het Rekenhof, dat bepaalt dat indien u een objectieve analyse zou willen maken van de strijd tegen de fiscale fraude op basis van objectieve gegevens, u zich zou moeten steunen op de ingevorderde fiscale ontvangsten – dus niet op het inkohieren, maar op de ingevorderde fiscale ontvangsten – en dat u duidelijk moet bepalen dat het gaat om een bepaald begrotingsjaar, dat er vergeleken moet worden met de ramingen indien voornoemde strijd specifiek werd gebudgetteerd, alsook met de voorgaande jaren indien het gaat om een voortgezette actie, en met een toelichting bij de belangrijke vastgestelde variaties. Dat zijn enkele raadgevingen die het Rekenhof u meegeeft. Het zijn goede raadgevingen, zodat u in de toekomst toch een duidelijker onderscheid zult kunnen maken tussen de opbrengsten van de normale werking van de fiscus, enerzijds, en de acties die u onderneemt in de strijd tegen de fiscale fraude, anderzijds.

04.09 Hervé Jamar, secrétaire d'État: Monsieur le président, je voudrais répliquer. C'est important.

Monsieur Devlies, les missions qui m'étaient imparties étaient la lutte contre la fraude fiscale, la modernisation mais aussi une meilleure perception de l'impôt. Je veux bien qu'on joue avec la terminologie et qu'on se demande quel est exactement le montant qui a été attribué à telle politique ou telle politique: le "data mining", la "perception", le "recoupement de données fiscales", la "TVA", etc. Mais pour moi, ce qui est important – je le répète! –, c'est la perception de l'impôt et sa juste perception!

Lorsque vous avez les chiffres des carrousels TVA qui baissent de manière significative, vous retrouvez un paiement normal dès la déclaration fiscale en tant que telle.

En parlant de "data mining", je peux vous dire qu'aujourd'hui, environ 45% des contrôles s'effectuent sur la base de ce système qui faisait partie des politiques à mettre en place par le gouvernement. Nous avons programmé cette machine avec 19 algorithmes qui, par exemple, définissent, au départ de 15.000 déclarations TVA (sociétés avec déclaration TVA), quelles sont les sociétés à risque. Est-ce de la grande, de la moyenne ou de la petite fraude fiscale? Je n'en sais rien! Cela s'appelle "data mining" parce que les premiers chiffres qui sortent sont 10 friteries et 10 phoneshops. Vous, dites-moi s'il s'agit de grande fraude fiscale parce que ce sont des petits chiffres ou parce qu'il s'agit de gros mécanismes de fraude ou de grandes proportions par rapport aux chiffres d'affaires. Il existe une définition de la grande fraude fiscale: les lois anti-blanchiment

Tous les autres cas relèvent-ils de la fraude fiscale simple ou pas, de la perception ou de la meilleure perception fiscale ou pas? Nous ne sommes pas ici pour faire de la terminologie!

En conclusion, lorsque vous avez huit ou dix objectifs chaque année et que vous les observez à quelques millions près, il est futile de vouloir savoir s'ils ont été exactement encodés au 31 décembre ou touchés dans les semaines qui ont suivi, etc. C'est toujours très difficile à dire. Je ne vais pas répéter tout ce que j'ai dit tout à l'heure. On observe que les résultats sont là. Ils sont englobés soit dans les chiffres que je vous communique, soit dans les recettes fiscales supplémentaires ou encore de manière préventive, voire après contrôle. Mais il est impossible de détailler à l'eurocent près tous les postes. Prenons le cas des dentistes. Certains dentistes ont rentré une déclaration fiscale et, après une simple vérification sans contrôle approfondi, ont dû repayer un peu d'impôt. Faut-il imputer ces recettes à l'action spécifique "dentiste" du secrétaire d'État Jamar ou aux rentrées normales? On peut en débattre pendant deux heures!

Il importe quand même de voir les grandes orientations. Nous arrivons environ à 600 millions. Toutes les données qui ont été fournies l'ont été sur la base de chiffres certifiés de l'administration. Il ne s'agit pas de chiffres créés par nos cabinets. Les recettes fiscales existent bel et bien. Et nous ne sommes pas du tout, monsieur Goyvaerts, dans le flou artistique dont vous parlez.

Nous avons rencontré la Cour des comptes – tout le monde ne le fait pas, je tiens à le préciser –, nous lui avons écrit pour échanger nos arguments. Vous constaterez qu'en définitive, le rapport indique qu'il n'est pas évident d'évaluer et que la lutte contre la fraude fiscale devrait peut-être s'attacher davantage à l'année courant du 1er janvier au 31 décembre, sur la base d'un recouvrement effectif. Sachez que si je dois m'inscrire dans cette logique, l'année prochaine, je viendrai avec une ligne "après contrôles et après vérifications, 3 milliards sont rentrés dans les caisses de l'État, merci". Je crois que ce n'est pas ce que les membres de la commission souhaitent. Ils préfèrent pouvoir suivre l'évolution des politiques que nous nous sommes assignées.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de onderwerping van de Nederlandse invaliditeitsuitkeringen aan de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid" (nr. 12589)

05 Question de Mme Greta D'hondt au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'assujettissement à la cotisation spéciale de sécurité sociale des prestations d'invalidité néerlandaises" (n° 12589)

05.01 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, bij wet van 30 maart 1994 werd de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid ingevoerd. Omdat het om een socialezekerheidsbijdrage ging, werden de beroepsinkomsten van Belgische grensarbeiders uit de berekeningsgrondslag gehouden omdat volgens de Europese regelgeving sociale bijdragen geheven worden in de werkstaat. Om die reden werd de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid in de sociale programmawet van 22 maart 1998 bijgestuurd omdat men voorbij was gegaan aan de situatie van de Belgische grensarbeiders met een Nederlandse invaliditeitsuitkering.

Dezelfde problematiek rijst door de wijziging van artikel 184 van de wet van 27 december 2005 houdende diverse bepalingen. In uw antwoord op mijn mondelinge vraag van 17 mei, hebt u laten weten dat u uw departement gevraagd had om samen met Sociale Zaken geval per geval te analyseren.

De reden waarom ik zo vlug na 17 mei hier terugkom op deze problematiek, is te wijten aan het feit dat uw administratie bezig is beslissingen te nemen in deze aangelegenheid. De directorale beslissingen worden zelfs relatief snel genomen, binnen de zes weken na indiening van het bezwaarschrift. Daaruit meen ik te mogen afleiden dat uw departement reeds geval per geval heeft onderzocht.

Om alle belastingplichtigen op voet van gelijkheid te plaatsen, had ik graag van de minister het standpunt van zijn departement vernomen inzake de onderwerping van de Nederlandse invaliditeitsuitkeringen aan de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid.

Ik had ook graag vernomen, mijnheer de minister, welke richtlijnen er gelden ten overstaan van de gewestelijke directeurs in hun hoedanigheid om uitspraak te doen over bezwaarschriften, waarbij u gelast hebt een algemeen onderzoek uit te voeren naar een bepaald rechtspunt. Dienen die gewestelijke directeurs het onderzoek af te wachten om hun belastingplichtigen niet nodeloos naar de rechtbanken te doen gaan en dus die rechtbanken niet te overbelasten?

05.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw D'hondt, ik wil eerst en vooral eraan herinneren dat alleen de Federale Overheidsdienst Sociale Zaken bevoegd is om zich uit te spreken over welke categorie van inkomens eventueel kan worden uitgesloten van het toepassingsgebied van de BBSZ, Bijzondere Bijdrage voor de Sociale Zekerheid.

Dit gezegd zijnde, ben ik mij volledig bewust van de moeilijkheden die de afwezigheid van symmetrie tussen sociale wetgeving en fiscale wetgeving veroorzaakt op het vlak van de toepasselijke regelgeving inzake de vergoedingen die de Belgische rijksinwoners ontvangen ter uitvoering van de Nederlandse sociale wetgeving. De vergoedingen die uitsluitend belastbaar blijven in Nederland, op basis van artikel 18 van het Belgisch-Nederlands verdrag ter vermijding van dubbele belasting, worden ten gevolge van hun vrijstelling van de Belgische belasting op het inkomen, niet onderworpen aan de BBSZ en dit in toepassing van artikel 107, secundo, van de wet van 30 maart 1994 bevattende sociale bepalingen.

Daartegen zijn de vergoedingen van Nederlandse oorsprong, waarvan de heffingsbevoegdheid volgens het verdrag toekomt aan België dat optreedt als woonstaat, onderworpen aan de BBSZ. Dit is te wijten aan de afwezigheid van specifieke bepalingen in de sociale wetgeving die het mogelijk maken om ze ervan vrij te stellen.

De aandacht van de FOD Sociale Zaken zal zeer binnenkort worden gevestigd op deze problematiek. Het voorafgaande onderzoek dat door de bevoegde dienst van de administratie van de ondernemings- en inkomensfiscaliteit wordt gevoerd, geeft echter een groot aantal situaties weer waarvan een volledige inventarisatie zeer moeilijk blijkt te zijn. Het zou eveneens aangewezen zijn de voorkeur te geven aan een pragmatische oplossing die bovendien verenigbaar is met de voorschriften van de automatische berekening van de belasting.

We moeten dus streven naar een algemene oplossing en niet zozeer een inventarisatie van alle gevallen.

In afwachting van stellingneming op dit gebied worden de regionale directeurs van de directe belastingen verzocht om hun beslissing uit te stellen met betrekking tot bezwaar tegen de inkomsten onderworpen aan de BBSZ. Richtlijnen in deze zin zullen binnenkort naar hen worden verstuurd. Ik bevestig echter dat wij hen zullen vragen nog geen beslissing ter zake te nemen. Met een schorsing van de procedure is het voor hen niet langer nodig om naar de rechtbank te stappen. Wij zullen wachten op een beslissing van de verschillende diensten om tot een definitieve beslissing te komen.

05.03 **Greta D'hondt** (CD&V): Dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Het is inderdaad aan Sociale Zaken te bepalen wat wel of niet onderhevig is aan de bijzondere bijdrage voor de sociale zekerheid. Dat is nogal duidelijk. Maar ik ging ook verder op mijn vragen, en vooral op het antwoord erop dat ik van u gekregen heb in mei, namelijk dat het geval per geval bekeken zou worden en dat in afwachting, bij wijze van spreken, er geen stappen ondernomen zouden worden.

Kortom, ik ben heel tevreden met het laatste deel van uw antwoord, namelijk dat aan alle gewestelijke directeurs per brief meegedeeld zal worden dat er geen stappen gezet kunnen worden. Ik meen dat dit heel belangrijk is. Voor de rest zal ik nog aan de minister van Sociale Zaken vragen dat er een beetje spoed achter gezet wordt. Maar het is belangrijk, meen ik, dat men zolang er geen duidelijkheid verschaft kan worden ten velde geen stappen gaat ondernemen waardoor wij in juridische geschillen zouden terechtkomen.

en de rechtbanken misschien nodeloos overbelast geraken. Ik zal dus ook de minister van Sociale Zaken vragen daarop aan te dringen.

Ik hoop, mijnheer de minister, dat wij ook in deze commissie een afschrift kunnen krijgen van de brief die naar die directeurs vertrekt, zodat wij weten wanneer hij vertrokken is en dat op het terrein kunnen meedelen. Dank u wel.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Samengevoegde interpellatie en vragen van

- de heer Dirk Claes tot de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de hervorming van de fiscaliteit in het Belgisch voetbal" (nr. 953)

- de heer Carl Devlies aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "het fiscaal statuut van de buitenlandse professionele voetbal-, basketbal- en volleybalspelers" (nr. 12937)

- de heer Luk Van Biesen aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de fiscale maatregelen voor buitenlandse en Belgische profsporters" (nr. 13024)

06 Interpellation et questions jointes de

- M. Dirk Claes au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "la réforme de la fiscalité dans le football belge" (n° 953)

- M. Carl Devlies au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "le statut fiscal des joueurs professionnels étrangers de football, de basket-ball et de volley-ball" (n° 12937)

- M. Luk Van Biesen au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "les mesures fiscales en faveur des sportifs professionnels belges et étrangers" (n° 13024)

06.01 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, we hadden deze interpellatie liever niet moeten stellen. Het ware inderdaad beter mocht alles geregeld zijn. Dat dachten wij trouwens voor het zomerreces. Er was een goede samenwerking in de commissie, de voorzitter had er een goed oog in, de voetbalploegen deden er lovend over. Wat hield ons nog tegen? Blijkbaar zijn de wegen soms toch ondoorgrondelijk.

De voetbalcompetitie draait nu al een tijdje op volle toeren, zowel Belgisch als Europees. We moeten wel vaststellen dat er slechts een club in de Champion's League kan meedraaien. Spijtig dat Standard Luik zich niet kon kwalificeren ten koste van Boekarest. Ik vind dat spijtig en u allicht ook. Niet toevallig is de ploeg van Boekarest voornamelijk samengesteld uit jonge, Roemeense talenten. We moeten dit durven erkennen. Onze Rode Duivels proberen met powerplay de wedstrijden naar hun hand te zetten, maar creativiteit is er spijtig genoeg niet altijd te zien. We zullen dat misschien morgen nog eens kunnen vaststellen bij België-Polen. De creativiteit of dat tikkeltje meer dat nu in onze stadions zou moeten komen, moet voornamelijk worden gebracht door een armada van buitenlandse spelers, terwijl onze eigen jongeren die een meerwaarde voor onze competitie zouden kunnen vormen, hetzij geen kansen krijgen, hetzij in onze buurlanden voetballen, waar ze wel aan de bak komen.

De ruggengraat van onze diverse Belgische teams wordt elk jaar meer en meer gevormd door een aantal buitenlandse spelers, waarvan er maar weinig een meerwaarde toevoegen aan onze competitie. Tijdens een van de eerste speeldagen stonden er slechts vijftwintig Belgische spelers, jonger dan tweeëntwintig jaar, aan de aftrap, terwijl op hetzelfde moment tien Belgen jonger dan tweeëntwintig jaar deelnamen aan de Nederlandse competitie. Er zijn maar twee verklaringen mogelijk: enerzijds zoekt een aantal jonge Belgische talenten op zeer jonge leeftijd zijn geluk elders, maar minstens even vaak is dat voor veel geld in het buitenland. Een veel ernstiger fenomeen is de toeloop van vaak evenwaardige buitenlanders die veel minder verdienen en op fiscaal vlak veel goedkoper zijn voor onze voetbalploegen.

Op de laatste speeldag, 12 november, werden in totaal 238 spelers opgesteld, waarvan 118 of 50% buitenlanders, en zelfs vijftwintig Fransen. Het meest trieste hoogtepunt van de speeldag was de wedstrijd Bergen-Standard, waarbij 21 effectieve spelers van de 28 buitenlanders waren. Er stonden zelfs meer Fransen dan Belgen op het veld! Bij Bergen waren 7 van de 8 Fransen. In totaal waren 12 van de 14 spelers buitenlanders. Bij Standard viel het nog mee, maar Bergen deed de balans helemaal overhellen. Ik weet dat Bergen is overgegaan van tweede klasse naar eerste klasse, maar ik vroeg mij toch af of zij niet uit de Franse competitie komen en daar van tweede naar eerste klasse zijn gegaan. Daar lijkt het op.

Deze laatste oorzaak is toch ook een gevolg van het uithollen van een aantal Belgische wetten. Zodoende is

er ook enige actie nodig vanwege de politiek om deze situatie recht te trekken. Tussen de verschillende partijen werd dan ook gedurende verschillende maanden druk overleg gepleegd om alvast de fiscale bevoordeling van buitenlandse spelers ten opzichte van onze Belgische spelers op te heffen. Dit resulteerde uiteindelijk in een gezamenlijk ondertekend wetsvoorstel vanwege alle democratische partijen. Ik denk dat we er allemaal onze tijd en energie in gestopt hebben. Dat geldt ook voor u, mijnheer de minister, en voor uw medewerkers en de onze.

Nadien was er echter stilte. Een half jaar later is er, om welke duistere reden dan ook, nog steeds geen sprake van de bespreking van dit voorstel. Nochtans werd afgesproken dat dit wetsvoorstel nog voor het zomerreces in de plenaire vergadering zou worden goedgekeurd opdat de nieuwe fiscale wetgeving zou kunnen ingaan op 1 januari 2007. Dat is een ideële datum als u het mij vraagt, waarbij bijna alle contracten van onze profs zouden moeten aangepast worden. De reden van dit plotse immobilisme vanwege de paarse meerderheid is mij echter niet duidelijk. Of we het nu hebben over 1 januari of 1 juli, dat kon nog wel aangepast worden.

We vragen ons toch af of de minister bezweken is onder de druk van een aantal clubs met enkel een kortetermijnvisie. Is er soms gewoon geen geld voor deze hervorming van de fiscale situatie van de sportbeoefenaar? Wie weet het? Het is echter wel een feit dat de politiek in hetzelfde bedje dreigt ziek te worden als de andere instantie die ook onvoldoende initiatieven neemt, de Belgische Voetbalbond.

Het grote probleem is toch ook de totale demotivatatie bij onze eigen Belgische jeugdspelers. Onze eigen Belgische jeugdspelers, die even goed zijn als de buitenlandse spelers, krijgen vaak geen speelkansen. We hebben het nu niet over de grote kleppers in onze competitie die we aantrekken maar over de gewone buitenlanders. De visvijver voor onze bondscoach is dan ook veel te klein. Er is ook een studie geweest van Het Nieuwsblad. Zij stellen heel duidelijk, met een wetenschappelijke ondertoon, dat er geen sportieve meerwaarde is en dat het teveel aan buitenlanders in onze competitie zonder sportieve meerwaarde manifest is.

Ik denk dan ook dat een facet van de oplossing in uw handen ligt. Ik weet ook dat er meerdere problemen zijn. Zo zal onder andere het minimumloon voor de niet-Europese voetballers moeten worden opgetrokken. Verder moeten we nog zoeken naar voldoende fiscale stimuli voor de jeugdopleiding. Dat stond toch ook voor een deel in het voorstel dat we hebben uitgewerkt.

Het valt mij bijvoorbeeld ook op dat er gezegd wordt dat er in Frankrijk nog vijftig werkloze Franse voetballers rondlopen die allemaal zouden meekunnen in de Belgische competitie. Waar wachten we op? Wel, als we geen initiatieven nemen, denk ik dat we er die vijftig volgend jaar nog eens bij krijgen. De top in derde klasse in Frankrijk kan mee in eerste klasse bij ons. Ik wou het u maar zeggen.

Ik had de minister dan ook graag een aantal vragen gesteld.

Welke stappen hebben de minister en zijn kabinet ondernomen in dit dossier sinds de laatste commissievergadering gewijd aan dit thema? Is er nog overleg geweest tussen de minister, het kabinet en de verantwoordelijken van een aantal voetbalclubs? Zo ja, met wie en wanneer? Welke voorstellen hebt u hun gedaan? Wat waren hun reacties? Zo niet, wanneer plant de minister enig initiatief? Heeft de minister omtrent dit dossier nog contact gehad met de meerderheidsfracties? Blijkbaar blijven zij immers in gebreke. Kan de minister melden waarom dit voorstel tot op heden nog niet bij de Kamer is ingediend? Heeft de minister zicht op de kostprijs of de opbrengst per jaar van deze hervorming?

Ik hoop dat de minister eindelijk het licht gezien heeft en ons uitvoerig kan antwoorden.

06.02 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de heer Claes heeft hier een aantal duidelijke voorbeelden gegeven van de gevolgen van een circulaire van 15 mei 2002 die ertoe geleid heeft dat momenteel in onze nationale competitie ongeveer 45% van de spelers buitenlanders zijn.

Mijnheer de minister, ik heb nooit begrepen waarom u die circulaire hebt uitgevaardigd. Ik heb u daar bij herhaling over ondervraagd. U hebt zelf in allerlei verklaringen toegegeven dat die circulaire aanleiding geeft tot aberraties. In bepaalde kranteninterviews hebt u zelf cijfers genoemd van aantallen buitenlanders die in de competitie aanwezig waren en die niet bijdroegen tot de verhoging van de kwaliteit van onze competitie.

U bent dan samen met de commissie van de Kamer getreden in de ontwikkeling van een wetsontwerp. Dat

wetsontwerp droeg hier in de commissie de goedkeuring weg van alle fracties die aanwezig waren.

Blijkbaar zijn er nadien problemen gekomen, of hebben nadien bepaalde fracties binnen de regering problemen gemaakt.

Graag had ik vernomen wat dat probleem is. Wat ontbreekt er momenteel om dat wetsontwerp concreet te bespreken en naar de plenaire vergadering te brengen? Is het juist dat er binnen de regering of van uw kant een alternatief voorstel is, dat u zou willen lanceren? Als dat klopt, had ik graag de inhoud gekend van dat alternatieve voorstel.

De teksten waarover wij het in deze commissie eens waren, bepaalden dat de circulaire afgeschaft zou worden, dat buitenlandse en Belgische spelers op dezelfde manier behandeld zouden worden, dat er ook een oplossing werd gevonden voor de jeugdspelers en dat er een fiscaal statuut werd gevonden voor iedereen die circuleert in het milieu van de sport, dus alle medewerkers, trainers en helpers. Persoonlijk denk ik dat die tekst een coherent geheel was, dat het een goed voorstel was. Ik hoop nog altijd dat wij dat zo snel mogelijk voort kunnen bespreken en naar de plenaire vergadering kunnen doorverwijzen.

Mijnheer de minister, vermits u dat ook van heel dichtbij volgt, had ik graag geweten welke de actuele stand van zaken is en wat uw persoonlijke visie is.

06.03 Luk Van Biesen (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, uiteraard zal ik op sommige vlakken een beetje in herhaling vallen. Het gaat inderdaad over dezelfde problematiek.

Sociologisch onderzoek dat recentelijk kenbaar werd gemaakt zegt duidelijk dat de buitenlandse profvoetballers in de Belgische competitie nauwelijks een sportieve meerwaarde vertonen ten opzichte van de Belgische voetballers. Voor dit onderzoek werd het voetbalseizoen 2005-2006 bestudeerd. Daaruit bleek dat de algemene quoteringen van buitenlandse voetballers gemiddeld lager liggen dan die van Belgische profvoetballers, terwijl het aantal gescoorde doelpunten ongeveer gelijk is.

Bij het afsluiten van de transferperiode eind augustus bestonden de kernen van de 18 voetbalploegen in eerste klasse uit 452 professionele en in sommige gevallen semi-professionele voetballers. Hiervan hadden 253 de Belgische nationaliteit. Dat is ongeveer 56%.

Als wij dit vergelijken met de cijfers van voorgaande jaren, zien wij dat er een lichte stijging is ten opzichte van het vorige jaar, maar dat het aantal Belgische profvoetballers in onze nationale competitie toch is afgenomen sinds het seizoen 1999-2000. Concreet betekent dit dat er afgelopen zes jaar een afkalking geweest is van de arbeidskansen voor Belgische voetballers in eigen land, zelfs als het aantal arbeidsplaatsen in die sector met ongeveer 8,5% is toegenomen sinds 1999-2000.

Het onderzoek waarnaar ik hier verwijs wijst uit dat er daarvoor geen sportieve criteria bestaan. Een van de verklaringen voor dit fenomeen, dat is hier daarnet reeds herhaaldelijk gezegd, is de circulaire van 15 mei 2002 over buitenlandse topsporters die erkend worden als niet-inwoner. Zij kosten een Belgische club slechts 18% aan bedrijfsvoorheffing, wat beduidend minder is dan een Belgische voetballer, voor wie de clubs veel hoger belast worden.

In het verleden antwoordde u reeds dat u dit systeem niet wenst af te schaffen. Wij zijn in deze commissie inderdaad voorstander om dit systeem in voege te houden, maar dan mits een aantal aanpassingen. Zo moet in elk geval de discriminatie tegenover Belgische voetballers op fiscaal vlak weggewerkt worden.

Op hetzelfde moment moet volgens ons ook werk gemaakt worden van een hoger minimumloon voor niet-EU-voetballers. Op dit moment bedraagt dit ongeveer 62.000 euro bruto, of achtmaal het wettelijk minimumloon voor een Belgische betaalde sportbeoefenaar.

Ongeveer 130 van de buitenlanders in onze competitie zijn niet-EU-burgers. Door het minimumloon gevoelig op te trekken verplichten wij de clubs althans intensiever op zoek te gaan naar kwalitatief betere niet-EU-voetballers. Bovendien zou bij gelijkwaardige kwaliteiten vaker gekozen worden voor Belgische voetballers, wat dan weer de pool van beschikbare talenten voor onze vertegenwoordigende elftallen zou vergroten.

Ten slotte moeten wij de voetbalclubs de nodige stimuli aanreiken om het investeren in jeugdopleidingen aantrekkelijker te maken. Misschien moeten wij de clubs enige tijd geven zodat zij hun jeugdopleiding

kunnen verbeteren. Momenteel is het echter nog steeds zo dat jonge Belgische talenten zonder veel problemen door buitenlandse ploegen weggekaapt worden. Dit is een van de voornaamste hinderpalen voor een club om te investeren in de opleiding van eigen voetballers.

Het is duidelijk dat wij moeten werken aan een overgangsregeling die rekening houdt met zowel de intenties van de Profliga als die van de UEFA om meer zelfopgeleide spelers op te stellen. In elk geval moeten wij, als wij het Belgisch voetbal en bij uitbreiding de Belgische professionele ploegsport terug op een hoger niveau willen brengen, een juridisch en fiscaal kader creëren waarbij wij deze beroepstak ondersteuning geven.

Ter zake moeten keuzes worden gemaakt. Willen wij dit eigenlijk wel realiseren? Wij hebben hier hoorzittingen georganiseerd. Uiteindelijk is er dan een wetsvoorstel gekomen die onze fractie ook mee heeft ondertekend. Ik heb dat mee ondertekend. Wij zijn dan tot de vaststelling gekomen dat het voorstel uiteindelijk niet wordt ingediend. De vraag is dan hoe het komt dat, wanneer wij het over iets eens zijn, het in de laatste fase vastloopt. Ik zet niet graag mijn handtekening onder een wetsvoorstel zonder dat het uiteindelijk zijn beslag krijgt. Ik ben niet degene die graag zoveel mogelijk wetsvoorstellen indient. Ik ben graag iemand die meewerkt aan een wetsvoorstel. Wij hebben hier hoorzittingen gehouden en uiteindelijk is men tot de vaststelling gekomen dat het wetsvoorstel een breed draagvlak had over alle politieke fracties van dit Parlement heen. Vandaag moeten wij vaststellen dat dit wetsvoorstel nog altijd niet is ingediend, dat wij geen vooruitgang boeken, dat bepaalde fracties na de ondertekening hun handtekening hebben teruggetrokken, zoals men mij heeft meegedeeld. De vraag is hoever wij hiermee staan? Kan de minister hierin geen initiatief nemen om deze problematiek mee op te lossen? Het zou mooi zijn mochten wij dat in deze zittingperiode kunnen doen.

06.04 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, ik heb niets tegen de behandeling van een wetsvoorstel in onze commissie.

Op 3 mei 2006 heb ik in de commissie uitvoerig toelichting gegeven bij de tekst die mijn medewerkers hebben opgesteld met het oog op de indiening van een wetsvoorstel over de fiscaliteit inzake sportbeoefenaars. Dit wetsvoorstel, als het door de kamerleden wordt ingediend, beoogt uiteraard alle sportbeoefenaars en niet alleen het voetbalmilieu. Het bevat bepalingen met het oog op de afschaffing van het tarief van 18% voor de sportbeoefenaars die worden bezoldigd gedurende meer dan 30 dagen per schuldenaar, de invoering van een vrijstelling van storting voor de werkgevers ten bedrage van 50% van de bedrijfsvoorheffing voor jongeren jonger dan 26 jaar, de vorming van een afzonderlijk tarief van 33% in bepaalde omstandigheden voor jongeren jonger dan 26 jaar en voor bepaalde personen die zich met de begeleiding bezighouden, het geven van de mogelijkheid om 25% van de bedrijfsvoorheffing voor de vorming van jongeren tussen 12 en 19 jaar te bestemmen.

Ik heb de Kamerleden tijdens die vergadering gemeld dat de begrotingsevaluatie tot bijna 50 miljoen euro oploopt.

Ik heb altijd gezegd dat een gedeeltelijke toepassing van een aantal nieuwe maatregelen tot de mogelijkheden behoort. Soms is ook een overgang mogelijk, gespreid over verschillende jaren. Ik heb daarmee geen problemen, maar wij streven tot een evenwicht tussen de verschillende maatregelen, zonder meerkosten voor een aantal clubs.

Ik richt mij thans tot de heer Claes, de heer Devlies, de heer Van Biesen en alle leden van de commissie: de bal ligt in uw kamp. Ik heb altijd gezegd dat ik en mijn medewerkers een aantal documenten op de tafel hebben gelegd. Ik probeer een akkoord te bereiken met alle fracties. Ik zal echter geen commentaar geven op de standpunten van de verschillende fracties van het Parlement. Het is niet mijn taak dat te doen.

Alle documenten staan ter beschikking van alle leden. Ik ben altijd bereid tot de behandeling van een wetsvoorstel, getekend door de leden van de verschillende fracties. De bal ligt dus in uw kamp.

Mijnheer Devlies, ik herinner eraan dat het stelsel van 18% door de wet van 22 december 1989 werd ingevoerd. Ik zat zelfs nog niet in de oppositie of in het Parlement.

06.05 **Hendrik Bogaert** (CD&V): (...)

06.06 Minister **Didier Reynders**: Dat is een oud verhaal van een oude partij. Zij bestaat niet meer.

06.07 Hendrik Bogaert (CD&V): (...)

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, gaat u voort.

06.08 Minister Didier Reynders: Het gaat dus over een wet van 1989, zoals reeds gezegd. De omzendbrief van 15 mei 2002 had enkel als doel de veiligheid van de clubs te vergroten en ze in een kader van eerlijke concurrentie te plaatsen op vraag van de clubs. Het ging duidelijk in de eerste plaats over het basketbal.

In 2002 heb ik mijn administratie inderdaad verzocht een erkenningsprocedure ten creëren ten einde de clubs rechtzekerheid te geven in het kader van de procedure voor beroepslicenties. Ik heb het tarief van 18% niet gewijzigd, hoewel de aanvullende crisisbijdrage van 3% werd afgeschaft en de marginale aanslagvoet daalde van 55% naar 50%. Mijnheer Devlies, dat was door een fiscale hervorming met een zeer forse verlaging van de belasting op inkomens. Ja, ik mag ook iets zeggen over de herindexering van de fiscale barema's.

Hier gaat het eerst en vooral om een afschaffing van de 3% en een verlaging van het marginale tarief.

(...): (...).

06.09 Minister Didier Reynders: Ja, maar zelfs met zo'n belangrijke fiscale hervorming heb ik beslist om de 18% te handhaven. Op die manier blijft er een beter evenwicht tussen de verschillende spelers en clubs.

In dit geval hebben we gemerkt dat het wenselijk was de clubs in het centrum van het land op dezelfde manier te behandelen als de clubs in de nabijheid van de vier grenzen omdat de laatstgenoemde clubs gemakkelijk een beroep kunnen doen op sportbeoefenaars die niet-inwoner zijn.

Ten slotte heb ik geen weet van een tegenvoorstel van de clubs. Ik heb tot op heden evenmin enige informatie hieromtrent ontvangen.

Mijnheer de voorzitter, ik ben bereid de behandeling van het wetsvoorstel voort te zetten. Dit wetsvoorstel moet toch de handtekening van verschillende kamerleden bevatten.

06.10 Dirk Claes (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik vind het bijzonder cru dat wij u hier een interpellatie en vragen moeten stellen om iets te weten te komen dat u ons ook gewoon had kunnen melden. U zegt op 3 mei een toelichting te hebben gegeven over dat wetsvoorstel. Wij zijn toen met een aantal partijen aangezocht om onze handtekening te zetten. Wij hebben dat ook gedaan. Ons is echter nooit gemeld dat er een aantal dwarsliggers waren of dat partijen die hun handtekening hebben gezet deze nadien zijn gaan doorhalen. Ik vind dit toch een miskenning van onze parlementaire inzet in dit dossier.

Waarover gaat het? Mijnheer de minister, ik vind dit niet om te lachen. Het gaat hier toch om het belang van het Belgische voetbal. De toestand is op dit moment onhoudbaar. De buitenlandse spelers worden aan 18% belast terwijl Belgische spelers aan 45% worden belast. Deze toestand is onhoudbaar. Ook de profliga is zich hiervan bewust en komt nu met eigen voorstellen om tegen 2009 op het scheidsrechtersblad toch 6 gedurende 3 jaar in België opgeleide spelers te hebben die jonger zijn dan 23. Ook de UEFA, de FIFA en de EU zijn voorstander van het optrekken van het quotum van lokaal opgeleide spelers. Ik denk dat er echt nood is aan politieke inzet in dat dossier, samen met de inzet van de Profliga en hopelijk ook de voetbalbond.

Ik ben vorige week dinsdag gaan kijken naar de wedstrijd tussen Westerlo en Genk. Michel Preud'homme en de voorzitters van Westerlo en Genk waren daar aanwezig. Alle drie zeiden zij dat het vijf voor twaalf is en zij informeerden naar het wetsvoorstel.

U hebt ons hierover niet ingelicht en ondertussen hebben we weer veel tijd verloren. Wij zullen het voorstel dan ook zelf indienen.

De **voorzitter**: Mijnheer Claes, mag ik, als voorzitter van deze commissie, toch even duidelijk zeggen dat een minister niets te maken heeft met een wetsvoorstel. U vraagt nu dat de minister zou ingrijpen bij de behandeling van een wetsvoorstel. Een wetsvoorstel moet in de eerste plaats in de assemblee zelf

behandeld worden.

06.11 Dirk Claes (CD&V): (...) door het feit dat de andere partijen van de meerderheid (...)

De **voorzitter**: Dat punt wil ik nu juist maken, mijnheer Claes. Het is niet de taak van de minister om u in te lichten over het feit...

06.12 Dirk Claes (CD&V): Hij en zijn medewerkers zouden het wel coördineren en zij zouden de handtekeningen rondhalen. Dat is wel gezegd in de commissie. De minister heeft zich daartoe geëngageerd.

De **voorzitter**: U kunt het mij en andere meerderheidspartijen verwijten, maar niet de minister. Dat is mijn idee daarover.

06.13 Dirk Claes (CD&V): Wij zullen het zelf indienen. Wij zullen onze tocht langs de andere fracties nog eens overdoen. Hopelijk vinden wij nog steun en medewerking daarvoor, want het is vijf voor twaalf voor het Belgische voetbal. Hopelijk moeten wij dat morgenavond niet vaststellen.

De **voorzitter**: Ik ga donderdag naar de match Brugge-Boekarest.

06.14 Carl Devlies (CD&V): De minister is natuurlijk schuldig, wat het verleden betreft. Het gaat over de periode vanaf 1999 tot mei 2006. Het jaar 2002 valt natuurlijk in die periode. Daarom bent u verantwoordelijk. Ik moet echter wel toegeven dat u de laatste maanden positief hebt meegewerkt. Wij waarderen dat. Van onze kant hebben wij ook positief meegewerkt aan dit wetsvoorstel.

U hebt hier gesproken als minister, maar de meesten onder ons weten dat u ook voorzitter bent van de MR. Uw verklaring is duidelijk. Die partij staat achter dit wetsvoorstel, net als CD&V. Ik meen dat de heer Van Biesen ook positief hiertegenover staat. Dat zijn al drie partijen. Ik zou ook graag het standpunt kennen van de vertegenwoordigers van de andere partijen, dan hebben wij tenminste duidelijkheid over wat de commissie denkt. Wat denken sp.a-spirit en de PS?

06.15 Minister Didier Reynders: (...)

06.16 Carl Devlies (CD&V): Voorlopig.

06.17 Minister Didier Reynders: (...)

06.18 Carl Devlies (CD&V): De unieke partij of eenheidspartij komt misschien nog, maar ik vraag het standpunt van de andere partijen. Misschien kunt u dat zelf vragen, mijnheer de voorzitter.

Mijnheer de minister, u hebt verwezen naar de wet van 1989, uit een andere regeerperiode, die terecht door de heer Bogaert wordt bezongen, want dit was oorspronkelijk een goede wet.

Dit was oorspronkelijk een goede wet. Die regel was in principe een goede regel. Die had betrekking op de artiesten en op bepaalde sportbeoefenaars zoals de tennissers. Dat was positief. De fout is echter gebeurd in 2002 met de rondzendbrief. U zegt daarvan net dat deze werd gevraagd door de sportwereld. Nadien hebt u zich gecorrigeerd en hebt u gezegd dat het de basketwereld was. De insiders weten dat het eigenlijk de basketwereld van Oostende was die u de vraag heeft gesteld. U hebt in 2002 een sympathieke daad gesteld. Nadien werd het van basketbal verruimd tot voetbal. U kon niet anders. Ten slotte kwam er ook volleybal bij.

De fout is gebeurd in 2002 met de rondzendbrief die aan de basis ligt van de situatie die wij thans kennen en die door de heer Claes tot in het kleinste detail werd beschreven.

06.19 Luk Van Biesen (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik kan vrij kort zijn. Er is al zeer veel gezegd. De minister zegt dat hij het parlementair initiatief afwacht. Wij zullen dit parlementair initiatief, gezien het zijn goedkeuring krijgt, terug opnemen. Ik heb vandaag immers duidelijk gehoord dat hij volledig achter dit wetsvoorstel staat. Wij zullen dus opnieuw de kruistocht aanvatten om de mensen te laten tekenen en nagaan waarom bepaalde fracties aarzelend stonden ten opzichte van dit voorstel. Wij zullen dit dus terug

opnemen. (...)

U zult het voorstel dus eerstdaags bij de bevoegde diensten kunnen terugvinden.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Hendrik Bogaert, Dirk Claes, Carl Devlies en Servais Verherstraeten en luidt als volgt:

“De Kamer,

gehoord de interpellatie van de heer Dirk Claes

en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Financiën,

vraagt deze

- snel een einde te maken aan de fiscale discriminatie voor professionele voetbal-, basket-, en volleybalspelers met het statuut van rijksinwoner tegenover diegenen met het statuut van niet-rijksinwoner in toepassing van de circulaire van 15 mei 2002;

- werk te maken van fiscale stimuli voor de jeugdwerking van professionele sportclubs.”

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Hendrik Bogaert, Dirk Claes, Carl Devlies et Servais Verherstraeten et est libellée comme suit:

“La Chambre,

ayant entendu l'interpellation de M. Dirk Claes

et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Finances,

demande à celui-ci

- de mettre rapidement un terme à la discrimination fiscale entre les joueurs professionnels de football, de basket-ball et de volley-ball qui possèdent le statut de résident du Royaume et ceux qui possèdent le statut de non-résident du Royaume en application de la circulaire du 15 mai 2002;

- de prévoir des incitants fiscaux en faveur de l'encadrement des jeunes dans les clubs sportifs professionnels.”

Een eenvoudige motie werd ingediend door mevrouw Annemie Roppe en door de heren Luc Gustin, Bart Tommelein en Luk Van Biesen.

Une motion pure et simple a été déposée par Mme Annemie Roppe et par MM. Luc Gustin, Bart Tommelein et Luk Van Biesen.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

06.20 Carl Devlies (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de fractieleider van sp.a komt binnen. Misschien kunt u de vraag stellen.

De **voorzitter**: Mijnheer Devlies, het incident is gesloten! Ik moet geen vragen stellen, dat kunt u zelf doen in de wandelgangen, indien u dat wilt.

07 Interpellatie van de heer Servais Verherstraeten tot de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de verkoop van gebouwen aan de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij (FPIM)" (nr. 959)

07 Interpellation de M. Servais Verherstraeten au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "la vente de bâtiments à la Société Fédérale de Participations et d'Investissement (SFPI)" (n° 959)

07.01 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zal het kort houden. Mijnheer de vice-eerste minister, inzake de verkoop van ons onroerend patrimonium – of inzake de uitverkoop ervan, liever – hebben wij reeds meermaals van gedachte gewisseld en u kent ter zake mijn standpunt.

Ingevolge een arrest van de Raad van State van 11 oktober jongstleden is de regeringsbeslissing van 15 september geschorst, die Cofinimmo aanwees als partner bij de oprichting van de vastgoedbevak. Het arrest van de Raad van State motiveerde dat door eigenlijk te stellen dat er een gebrek aan motivering was bij de keuze van die privépartner.

Wij vernemen, mijnheer de vice-eerste minister, dat u de intentie zou hebben de gebouwen die oorspronkelijk ingebracht zouden worden in die vastgoedbevak te verkopen aan de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij en later opnieuw een procedure op te starten om een vastgoedbevak op te richten. Ik stel ook vast dat u in de begroting voor 2007 verder zou opteren voor publiek-privésamenwerking en dat op individuele basis terreinen en gebouwen zouden worden verkocht waardoor er weer zo'n 600 miljoen euro opbrengst zou zijn – eenmalige opbrengst – om de begroting voor 2007 in evenwicht te houden.

Er zou tevens, mijnheer de vice-eerste minister, een lijst circuleren van gebouwen die nog in aanmerking zouden komen voor tegeldemaking. Vandaar dat ik enkele concrete vragen wens te stellen.

Klopt het, mijnheer de vice-eerste minister, dat u zinnens bent gebouwen die bestemd waren voor inbreng in de vastgoedbevak te verkopen, of te vervreemden, aan de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij om vervolgens over te gaan tot oprichting van een vastgoedbevak? Indien ja, hoe en binnen welke termijn zal dat gebeuren? Is zo'n verkoop aan de Federale Participatie- en Investeringsmaatschappij wel of niet ESER-neutraal? Zo ja, waarom wel?

Moet bij zulk een operatie niet de wetgeving op de overheidsopdrachten te worden nageleefd? Hoe moet men de voor 2007 voorziene publiek-privésamenwerking interpreteren? Wat is de uiteindelijke begrotingsopbrengst die men in 2007 beoogt via PPS, via zuivere verkoop en via die bevak? En klopt het dat er een vertrouwelijke lijst circuleert? Indien ja, welke gebouwen staan daarop vermeld? Staan daarop onder meer justitiegebouwen en gevangenissen vermeld, mijnheer de vice-eerste minister?

07.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Verherstraeten, overwegende dat de beslissing over de gunning van de opdracht, beschreven in het bestek "Vastgoedpartner vastgoedbevak 2006", door de Raad van State werd geschorst in een arrest van 11 oktober 2006, heeft de Ministerraad beslist om het geheel van de diverse mogelijke gerechtelijke wegen te herzien, teneinde de doelstelling voor het begrotingsjaar 2006 te bereiken. Er is tot nu toe geen enkele verkoop van gebouwen aan de FPIM overwogen.

Het is dus niet nuttig om op de tweede en de derde vraag een antwoord te geven.

Teneinde in 2007 met de valorisatie van de gebouwen van de Staat door te gaan, neemt de Ministerraad, indien nodig, eender welke valorisatie en/of samenwerking tussen de overheid en de privésector in overweging.

Iedere eigenlijke valorisatie zal tot doel hebben geleidelijk van de eigenaarregeling naar de huurderregeling over te schakelen met het oog op een efficiënte hertoewijzing van de interne en budgettaire middelen en om opbrengsten voor de Staat te realiseren. Voor andere gebouwen heb ik al gezegd dat de verschillende vastgoedoperaties die in 2007 zijn voorzien, zouden in totaal 600 miljoen euro moeten opbrengen.

Op basis van de volledige vastgoedportefeuille van de staat zal zo spoedig mogelijk een lijst van de gebouwen die voor iedere voorgestelde operatie in aanmerking kunnen komen, worden opgemaakt. Het is nu te vroeg om een lijst te geven.

07.03 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de vice-eerste minister, graag zou ik nog een bijkomende vraag stellen.

Mag ik uit uw antwoord afleiden dat het zelfs niet overwogen werd om de gebouwen die in de vastgoedbevak zouden terechtkomen, niet te verkopen aan de FPIM? Hebt u nog de intentie om ze in 2006 op een andere manier te vervreemden?

07.04 Minister **Didier Reynders**: Ik heb gezegd dat wij voortgaan met de valorisaties in 2006. Welke mogelijkheden er zijn, moeten we nog nagaan. Tot nu toe, heb ik gezegd, is er geen enkele verkoop van gebouwen aan de FPIM gaande.

07.05 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de vice-eerste minister, ik wil er in elk geval voor pleiten dat die gebouwen hoe dan ook niet ten gelde worden gemaakt, dus dat we de gebouwen niet uitverkopen. Ik wil ervoor pleiten, als een verkoop, van welk gebouw dan ook, in overweging wordt genomen, dat er minstens met de aanbevelingen van het Rekenhof ter zake rekening wordt gehouden. Hoe dan ook pleit ik ervoor om geen gevangenissen en justitiegebouwen te verkopen, bijvoorbeeld ook niet het justitiegebouw van Gent.

Mijnheer de voorzitter, in die zin zal ik dan ook een motie indienen.

Moties **Motions**

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Carl Devlies en Servais Verherstraeten en luidt als volgt:

"De Kamer,
gehoord de interpellatie van de heer Servais Verherstraeten
en het antwoord van de vice-eerste minister en minister van Financiën,
beveelt de regering aan
- zich te onthouden van de uitverkoop van het onroerend patrimonium van de Belgische Overheid;
- uiterst ondergeschikt alvorens een onroerend goed te vervreemden rekening te houden met de aanbevelingen van het Rekenhof."

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Carl Devlies et Servais Verherstraeten et est libellée comme suit:

"La Chambre,
ayant entendu l'interpellation de M. Servais Verherstraeten
et la réponse du vice-premier ministre et ministre des Finances,
recommande au gouvernement
- de ne pas liquider le patrimoine immobilier de l'État belge;
- à titre tout à fait accessoire, de tenir compte des recommandations de la Cour des comptes avant d'aliéner un bien immobilier."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Luc Gustin en Bart Tommelein.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Luc Gustin et Bart Tommelein.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

De **voorzitter**: Vraag nr. 12904 van mevrouw Dierickx werd in een schriftelijke vraag omgezet.

08 **Vraag van de heer Hagen Goyvaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "het aandeel van de Belgische en de vreemde inwoners in de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting" (nr. 12926)**

08 **Question de M. Hagen Goyvaerts au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "la part des ressortissants belges et celle des étrangers dans la taxe communale additionnelle à l'impôt des personnes physiques" (n° 12926)**

08.01 **Hagen Goyvaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag handelt over het Belgisch-Nederlands dubbelbelastingverdrag dat op 5 juni 2001 werd ondertekend. Als gevolg van een protocol I dat daaraan werd toegevoegd, kunnen de gemeenten en steden sinds het aanslagjaar 2004 een aanvullende belasting op de personenbelasting heffen op de beroepsinkomens van hun vreemde inwoners. Dat gaat voornamelijk om de grensgemeenten. In dit geval gaat het specifiek om de gemeente Kalmthout, omdat ik daarover cijfers heb. Het kon echter ook over de gemeenten Essen, Hoogstraten of

Brasschaat gaan.

Concreet werd in de gemeente Kalmthout in 2004 4.168.179,50 euro en in 2005 4.455.592,43 aanvullende belasting op de personenbelasting geheven. Dat geld wordt door uw departement overgemaakt, mijnheer de minister. De gemeente verkeert echter in de onmogelijkheid om het aandeel van de Belgische inwoners en het aandeel van de buitenlandse inwoners te bepalen. Het blijkt niet onbelangrijk te zijn om lokaal bepaalde effecten van belastingverlaging in de opbrengsten te zien. Dat is ook belangrijk voor een correcte inschatting van de evolutie van hun inkomsten.

Mijnheer de minister, ik heb hierover twee vragen.

Ten eerste, kunt u mij voor de gemeente Kalmthout voor 2004 en 2005 het juiste aandeel van de Belgische en vreemde inwoners in de aanvullende belasting op de personenbelasting concreet meedelen? Ik dacht dit aanvankelijk in een schriftelijke vraag te behandelen, maar gelet op uw achterstand heb ik dit mondeling gedaan.

Ten tweede, zou u in de toekomst automatisch bij de mededeling aan de gemeenten en de steden van hun aanvullende belasting op de personenbelasting kunnen meedelen welk deel afkomstig is van de Belgische inwoners en welk deel van de vreemde inwoners? Dat gegeven moet in uw bezit zijn, omdat u van de Nederlandse staat, in dit geval voor de grensgemeenten aan de Nederlandse grens, geld ontvangt van de personenbelasting van de aanslag voor de gemeenten. U zult dat waarschijnlijk ergens verzamelen, zodat u op een bepaald moment per gemeente de bedragen kunt overmaken. Ik ben dus ten eerste geïnteresseerd in de opsplitsing van die getallen. Ik ben eigenlijk zeer benieuwd naar het antwoord hierop.

08.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Goyvaerts, in het berekeningsprogramma voor de personenbelasting zijn uiteraard bepalingen geïntegreerd met betrekking tot het nieuwe Belgisch-Nederlands dubbelbelastingverdrag in verband met de aanvullende belasting op de personenbelasting.

Dit heeft voor gevolg dat de APB automatisch wordt berekend volgens de nieuwe bepalingen. Elke gemeente krijgt op die manier precies wat haar rechtmatig toekomt.

Het is evenwel niet mogelijk de gevraagde uitsplitsing te maken. Om dat te doen, zou het berekeningsprogramma voor elke aangifte - ongeveer 6.500.000 - twee keer moeten draaien: een keer met integratie van de nieuwe bepalingen en een keer exclusief die bepalingen.

Niettemin kunnen de meeste gemeenten duidelijk merken dat het nieuwe verdrag een zeer gunstig impact sorteert op hun ontvangstenpeil. Concreet voor Kalmthout zijn de ontvangsten immers als volgt geëvolueerd in de periode 2000-2005. Tussen 2000-2004 bedroeg de gemiddelde groei 4,54% per jaar. Er is rekening gehouden met de tariefverhoging in 2004 van 7 naar 7,5% en de groei in de periode 2004-2005 bij gelijkblijvend tarief van 7,5% bedroeg plots 6,9% en dit ondanks de impact van de hervorming in de personenbelasting. Dit was voor de gemeente Kalmthout dus een zeer forse verhoging van de fiscale ontvangsten.

Op deze manier kan elke gemeente een degelijke benadering maken van de concrete impact van het verdrag. Ik mag u echter geen details gemeente per gemeente geven en wat de toepassing van de nieuwe en de oude regels betreft. Het is in ieder geval een zeer positieve evolutie. Voor Kalmthout ging het in de periode 2000-2004 om een gemiddelde groei van 4,5% en voor de periode 2004-2005 om een groei van 6,9%, zelfs met de fiscale hervorming.

08.03 **Hagen Goyvaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik begrijp het volgende niet goed. Er moet binnen uw fiscale administratie toch een mogelijkheid zijn - u moet dat niet aan mij communiceren - om de gemeenten die informatie te bezorgen, die opgesplitst is. Blijkbaar is dat niet mogelijk. Ik begrijp het mechanisme daarachter niet goed. U geeft nu percentages. Misschien kunnen wij op basis daarvan eens terugrekenen. Ik bekijk dat later wel in het gedrukte antwoord.

Toch blijf ik met een vraag zitten, maar daarop kom ik desgevallend terug, al dan niet met een gedetailleerdere of een specifieke vraag.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Carl Devlies aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "het aanbieden van een voorschotregeling voor de personenbelasting aan de gemeenten" (nr. 12940)

09 Question de M. Carl Devlies au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "la proposition aux communes d'un système d'avances dans le cadre de l'impôt des personnes physiques" (n° 12940)

09.01 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de minister, zoals wij allen weten zijn er vanaf 1 januari nieuwe bestuursploegen in de gemeenten. Momenteel is men in de meeste gemeenten bezig met het voorbereiden van de begrotingen voor het jaar 2007 en van de meerjarenplanning voor de volgende jaren. Een van de problemen waar men steeds mee geconfronteerd wordt, is het liquiditeitsprobleem dat het gevolg is van de onregelmatige doorstorting van de personenbelasting aan de gemeenten.

Ik weet dat de minister ook een aantal ideeën heeft om dat op een structurele manier te verhelpen. Mijn vraag is of de minister bij wijze van geschenk aan de nieuwe gemeentebesturen het moment nu niet nuttig acht om met een concrete regeling te komen waarbij de gemeenten een permanente en regelmatige financiering zouden krijgen met betrekking tot de personenbelasting. Men zou bijvoorbeeld kunnen werken met een systeem waarbij de eerste zes maanden van het jaar elke maand een zesde van het geraamde bedrag op de rekening van de gemeente wordt gestort en waarbij men dan in de tweede helft van het jaar een afrekening zou maken op basis van de inkohieringen van het betrokken aanslagjaar.

09.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Devlies, gelet op de regelingen die werden uitgewerkt op gewestelijk vlak heb ik ook aan mijn administratie de opdracht gegeven de praktische uitwerking en de haalbaarheid van een permanente voorschotregeling van de aanvullende gemeentebelasting op de personenbelasting te onderzoeken. Daarbij is vastgesteld dat verschillende pistes mogelijk zijn maar dat het niet evident is een regeling uit te werken waarbij een evenwicht wordt bereikt tussen enerzijds de vraag van de gemeenten naar een structureel voorschot en anderzijds een aanvaardbare kostprijs van dergelijke regeling in hoofde van de federale overheid.

Ik wens u er wel op te wijzen dat reeds sinds 2002, aanslagjaar 2001, renteloze voorschotten worden toegekend in de eerste maanden van het jaar en dat die maatregel ieder jaar werd herhaald. De gemeenten kunnen dus sinds 2002 tijdens de eerste maanden van het jaar, ongeacht het inkohieringsritme, rekenen op een bedrag dat ieder jaar op dezelfde wijze wordt berekend. Ik heb wel gezegd zonder intresten.

Uiteindelijk zal de keuze moeten worden gemaakt tussen ofwel een permanente voorschotregeling, zonder wijziging van het huidige inkohieringsritme, ofwel een snellere inkohiering waarop ook in deze commissie reeds meermaals werd aangedrongen. Zoals u reeds weet, is erin voorzien dat mijn administratie nog dit jaar zal starten met de inkohiering voor het aanslagjaar 2006 zodat de gemeenten automatisch begin 2007 over inkomsten zullen beschikken. Deze snellere inkohiering lijkt mij prioritair voor zowel in het belang van de belastingplichtigen als de gemeenten.

Ik zal aan mijn administratie opdracht geven om de toestand in de loop van 2007 permanent te evalueren en indien nodig, rekeninghoudend met het nieuwe inkohieringsritme, de kostprijs van een evenwichtige, permanente voorschotregeling te berekenen. Ik herhaal dat er al sinds 2002 voorschotten worden uitgekeerd zonder enige intrest.

09.03 **Carl Devlies** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik kan concluderen dat voor het jaar 2007 niets zal veranderen.

09.04 Minister **Didier Reynders**: Wat de inkohiering betreft, zullen we vroeger starten.

09.05 **Carl Devlies** (CD&V): Dat zullen wij afwachten.

Toch wil ik nog een bemerking maken over het woordje "renteloos".

De minister legt tweemaal de nadruk op het renteloze karakter van de bedragen die aan de gemeente worden voorgeschooten. Het zijn echter bedragen die aan de gemeente toekomen. De bedragen staan gemiddeld reeds twee jaar bij de federale overheid vast en komen aan de gemeente toe. In feite zou u of de Belgische Staat een rente aan de gemeente moeten betalen, omdat zij de bedragen zo lang ter beschikking heeft gehouden. Het is dus cynisch dat u over een renteloos voorschot spreekt.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Vraag van mevrouw Marleen Govaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de 'optimalisatie' in de aangifte van de personenbelasting" (nr. 12957)

10 Question de Mme Marleen Govaerts au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'optimisation en ce qui concerne la déclaration à l'impôt des personnes physiques" (n° 12957)

10.01 Marleen Govaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, wanneer in de aangifte van de personenbelasting intresten of kapitaalsaflossingen moeten worden verdeeld over beide partners, zoekt een speciaal computerprogramma naar de meest voordelige verdeelsleutel. Niet elke belastingplichtige beschikt echter over dit gespecialiseerd programma.

Bij foutieve verdeling kan het verschil hoog oplopen in het nadeel van de belastingplichtige. Bij de inkohiering en berekening van de belastingen neemt de ambtenaar gewoon de cijfers van de aangifte over, dus ook de voor de belastingplichtige nadelige verdeelsleutel. Dit betekent een discriminatie voor de burgers die niet over een computer en over een speciaal berekeningsprogramma beschikken. Er zijn nog altijd heel wat mensen die niet over een computer beschikken.

Mijnheer de minister, overweegt u om in de toekomst de aangiftes zo te herwerken dat de koppels slechts een cijfer moeten invullen en de computer van de FOD Financiën zelf de voordeligste formule zoekt?

10.02 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Govaerts, betreffende de kapitaalaflossingen en de aftrek van intresten is het raadzaam om, buiten het fiscaal recht, rekening te houden met de begrippen van eigendom, bezit, vruchtgebruik, erfpacht of opstal, zoals bedoeld in verschillende artikelen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, aanslagjaar 2006, die nader omschreven zijn door het burgerlijk recht, het huwelijksvermogensrecht en het vermogensrecht.

Het gevolg hiervan is dat rekening dient te worden gehouden met honderden situaties betreffende de modaliteiten van bezetting van het goed, de levenskeuze van de persoon, de uitvoeringsdatum van bedoelde handeling van aankoop, renovatie, lening en dergelijke. Voor de vaststelling van de potentiële aftrekbaarheidsvoordelen dient overigens ook rekening te worden gehouden met de levensverzekeringen, wat geen enkel computerprogramma uit de privésector voor honderd procent optimaliseert.

Tot slot maakt de invoering van individuele globalisatie krachtens artikel 171 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 het moeilijk om de referentiebedragen vooraf te berekenen, omdat dikwijls laattijdige maatregelen ertoe dienen de modaliteiten van belastingheffing op sommige afzonderlijk belastbare inkomsten of sommige voordelen, toegestaan door de Gewesten, vast te leggen. De invoering van de nieuwe aftrek voor enige woning en het behouden van twee overgangsregelingen leidt tot een zodanige complexiteit van de fiscale wetgeving inzake intrest- en kapitaalaflossingen dat men aan de belastingplichtige talrijke bijkomende inlichtingen zou moeten vragen om de automatische berekening ervan te optimaliseren.

De aangifte ingewikkelder maken, enkel en alleen om een voordeel dat uit de overgangsregeling voortvloeit te kunnen berekenen, zou een grote kostprijs betekenen. Een verhoging van het aantal aangiftescodes, een toename van de inhoud van de toelichtingen, de mogelijkheid om een aangifteformaat te behouden dat bruikbaar is voor scannen van de aangifte, de specialisatie van een team voor de analyse en ontwikkeling van deze ene optimalisering en de invoering van een systematische controle van de nieuwe gegevens zijn evenzeer aspecten waarmee rekening dient te worden gehouden.

Bij de huidige stand van de wetgeving is een optimalisering van de berekening van de voordelen die gekoppeld zijn aan de intresten, kapitaalaflossingen en premies van de levensverzekering dus niet mogelijk. In de toekomst kan dit misschien, maar tot nu toe hebben we niet die intentie.

10.03 Marleen Govaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik had gevreesd dat het niet mogelijk was. U hebt wel toegegeven dat ons belastingssysteem heel ingewikkeld is. Dat zou een beetje moeten worden vereenvoudigd.

10.04 Minister **Didier Reynders**: Het is in het voordeel van de belastingplichtige een aantal overgangsmaatregelen te behouden.

10.05 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Maar men moet het kunnen invullen. Een groot aantal personen begrijpt niet hoe het in elkaar zit. Honderdduizenden personen beschikken ook niet over een computer.

10.06 Minister **Didier Reynders**: Niemand vraagt een eenvoudig stelsel om meer te moeten betalen.

10.07 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Neen, het is de bedoeling minder belastingen te betalen met een eenvoudig systeem.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

11 **Vraag van mevrouw Marleen Govaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de nieuwe 'landschapskantoren' bij de FOD Financiën" (nr. 12958)**

11 **Question de Mme Marleen Govaerts au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "les nouveaux bureaux paysagers au SPF Finances" (n° 12958)**

11.01 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naar verluidt horen bij de hervormingen op de FOD Financiën ook veranderingen in de indeling van de werkruimtes. Zo vormt men de individuele werkruimtes voor controlecentra om tot één grote ruimte, een zogenaamd landschapskantoor.

Wat is eigenlijk de bedoeling van die omvorming? Vindt u die ene grote ruimte niet in strijd met de wet op de privacy? Kan een ambtenaar niet beter belastingplichtigen ontvangen en controleren in een aparte ruimte en ze daar ook een stoel ter beschikking stellen, bijvoorbeeld? In welke controlecentra is die omvorming al gebeurd? In welke nog niet? En waarom niet? Zijn er inspecteurs die die omvorming tegenhouden? Waar en waarom? En gaat u die omvorming ook invoeren in andere kantoren van de FOD Financiën?

11.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Govaerts, het bestaan van landschapskantoren is niet gebonden aan de hervorming van de FOD Financiën, noch aan de controlecentra. Landschapskantoren bestaan al zeer lang. In de oude financietoren bijvoorbeeld werkten sinds 1985 - de heer Bogaert is niet meer aanwezig om te reageren op dat jaartal – ongeveer 3.000 mensen in landschapskantoren. Er is dus reeds twintig jaar een traditie ter zake.

Naast de mogelijkheid om de werkruimtes rationeler te bezetten, wat een kostenbesparing oplevert, zijn een vlotte interne communicatie en een grotere flexibiliteit onmiskenbare voordelen. Het door u aangehaalde nadeel van de privacy kan worden opgevangen door het gebruik van specifieke materialen en de installatie van afzonderlijke ontvangstruimtes.

Er bestaat geen plan om systematisch landschapskantoren in te richten. Het bestaan ervan is afhankelijk van de architectuur van de gebouwen die ter beschikking worden gesteld.

Wij blijven dus met dezelfde soort kantoren, maar nemen een aantal zeer specifieke maatregelen om een correcte bescherming van de privacy te garanderen.

11.03 **Marleen Govaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Klopt het dat er inspecteurs zijn die dat proberen tegen te houden? Voor zover u weet, niet. Dan dank ik u voor uw antwoord.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 12964 van de heer Chabot is uitgesteld. Vragen nr. 12965 en nr. 12966 van de heer Delizée zijn uitgesteld.

12 Vraag van de heer Luk Van Biesen aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de toepassing van de 15/85 regel bij de berekening van de aftrek voor enige woning" (nr. 12996)

12 Question de M. Luk Van Biesen au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'application de la règle 15/85 lors du calcul de la déduction pour habitation unique" (n° 12996)

12.01 **Luk Van Biesen** (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, op 30 mei 2006 ondervroeg ik u in verband met de toepassing van de regel 15/85 bij de berekening van de aftrek van de enige woning. Dat was vraag nr. 11823.

De fiscale behandeling van hypothecaire leningen werd grondig hervormd ingevolge de programmawet van 27 december 2004. Via een amendement van de heer Tommelein op voormelde programmawet werd artikel 105 gewijzigd. Krachtens het eerste lid van dit artikel worden, wanneer een gezamenlijke aanslag wordt gevestigd, de aftrekken vermeld in artikel 104 als volgt aangerekend.

Eerst wordt de aftrek, vermeld in artikel 104, §9, aangerekend volgens de verdeling die de belastingplichtigen kiezen binnen de in artikel 115, eerste, lid, 6 en artikel 116 vermelde begrenzingen, voor zover die verdeling er niet toe leidt om in hoofde van een van de belastingplichtigen minder dan 15% van de aftrekbare sommen aan te rekenen.

Mijnheer de minister, u weet dat ik zeer verwonderd was van u te vernemen dat u van mening was ingeval van een gemeenschappelijke aanslag, echtgenoten gehuwd onder het stelsel scheiding van goederen en hypothecaire lening voor 100% afgesloten door de echtgenoot die eigenaar is van de enige en eigen woning, en er bijgevolg geen sprake is van enige verdeling en artikel 105 in principe niet van toepassing is, ook de beperking tot 85% moet toegepast worden, hoewel dit hoegenaamd niet de strekking was van het amendement van de heer Tommelein.

Concreet betekent dit dat 15% van het belastingvoordeel door de overheid wordt afgenomen, zonder dat hiervoor enige wettelijke basis bestaat. Een alleenstaande of niet-wettelijk samenwonende kan het belastingvoordeel dan weer voor de volle 100% genieten.

Mijnheer de minister, u verklaarde op het einde van uw antwoord: "Mijnheer de voorzitter, ik zal een verificatie doen van de verantwoording van het amendement en van de verklaring die ik in de Kamer heb afgelegd." Ik heb de referentie bij, maar ik zal nog eens nagaan of de integrale aftrek voor een van de twee echtgenoten mogelijk is.

Een beetje verder zegt u: "Ik heb ook de referentie van een duidelijk voorbeeld dat werd aangegeven in de kamercommissie. Ik zal een vergelijking maken en ik zal een schriftelijk antwoord aan de commissie bezorgen."

Mijnheer de minister, mijn vraag is, een paar maanden later, dan ook de volgende. Wat is het resultaat van uw aangekondigd onderzoek? Kan u mij daarover inlichten.

12.02 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Van Biesen, ik zal commentaar geven aan de hand van de reactie van mijn administratie, die een onderzoek heeft gedaan naar de toepassing van verschillende teksten.

Artikel 105 WIB 92 is van toepassing zodra een gemeenschappelijke aanslag wordt gevestigd. Daarbij wordt geen onderscheid naar het vermogensrecht gemaakt. Evenmin is er een wettelijke bepaling die vereist dat voor de aanrekening van de aftrek voor een enige en eigen woning beide echtgenoten op de aftrek aanspraak moeten maken.

Wel bepaalt artikel 105, tweede lid, dat de aanrekening gebeurt volgens de verdeling gekozen door de belastingplichtige. Voornoemde verdeling mag er evenwel niet toe leiden om in hoofde van een van hen minder dan 15% aan te rekenen.

Uit de volledige verantwoording bij amendement nr. 16 van de heer Tommelein cs. blijkt dat de begrenzing met betrekking tot de mogelijkheid tot optimalisering bewust werd vastgelegd om op die manier in alle gevallen bij een van de echtgenoten een recht voor te behouden om een minimum van aftrekbare sommen aan te rekenen. Dit betekent dat de verdeling van de in artikel 104, 9°, bedoelde aftrekbare bestedingen niet kan leiden tot het toekennen aan een van de echtgenoten van minder dan 15% van de aftrekbare som. Ik

heb de referentie van het desbetreffende Kamerdocument.

In het verslag dat namens de Kamercommissie voor de Financiën en de Begroting door u werd uitgebracht, werd duidelijk het volgende genoteerd. Als een van beide echtgenoten geen bedrag in aftrek voor enige woning mag inbrengen, omdat hij of zij een andere woning heeft, zal er in hoofde van bedoelde echtgenoot geen aftrek zijn. Voor de andere echtgenoot zal de aftrek 85% bedragen. Wanneer een van beide echtgenoten een andere woning heeft, heeft de andere echtgenoot krachtens artikel 104, 9°, immers geen recht op de aftrek voor een enige en eigen woning. Hetzelfde geldt, wanneer de ene echtgenoot geen bedrag in aftrek voor een enige woning mag aftrekken, omdat hij of zij geen eigenaar van de betrokken woning is en de woning niet tot het gemeenschappelijk vermogen van beide echtgenoten behoort die gehuwd zijn onder het wettelijk stelsel.

Mijn administratie heeft dus duidelijk een consequent standpunt ingenomen op basis van de lezing van de wettekst, van de volledige verantwoording bij voornoemd amendement 16 van de heer Tommelein en van de parlementaire bespreking met betrekking tot dit amendement in de Kamercommissie, zoals bijvoorbeeld uw verslag, mijnheer Van Biesen. Het is in de huidige stand van de wetgeving dan ook niet mogelijk om de zienswijze van mijn administratie in de door u gewenste zin aan te passen.

12.03 Luk Van Biesen (VLD): Mijnheer de minister, ik kan alleen maar constateren dat we deze ongerijmdheid die in de wetgeving is tot stand gekomen, enkel recht kunnen zetten met een nieuw wetgevend initiatief. Ik denk dat we daarheen zullen moeten gaan, want deze scheefftrekking is niet logisch. We zullen dit dus eerstdaags doen met een nieuw wetgevend initiatief.

De **voorzitter**: Ik ben het volledig met u eens, mijnheer Van Biesen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

13 Vraag van mevrouw Greet van Gool aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "derdenbeslag" (nr. 12997)

13 Question de Mme Greet van Gool au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "la saisie-arrêt" (n° 12997)

13.01 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, de Ministerraad heeft op 27 oktober beslist om de ontvanger van Domeinen en Penale Boetes van Financiën binnenkort de mogelijkheid te geven om zelf derdenbeslag te laten leggen. Op die manier zal het volstaan dat de ontvanger zonder tussenkomst van een deurwaarder een eenvoudige aangetekende brief stuurt naar iemands werkgever om beslag te leggen op een stuk van het loon van de werknemer. De doelstelling van die maatregel is prima. We kunnen alleen maar ondersteunen dat er sneller en efficiënter strafboetes geïnd worden, die burgers dikwijls nalaten om te betalen en die de schatkist vele euro's kosten. Ik heb daar toch enkele bedenkingen bij, waarop ik graag van u een antwoord had gekregen.

Een eerste bedenking is dat met dat loonbeslag alleen werknemers aangepakt worden. Creëert dat geen discriminatie ten aanzien van mensen die als zelfstandige werken en dus niet in loondienst zijn, en, bijkomend, hoe zit het met de ambtenaren?

Een tweede bedenking heeft betrekking op de privacy van de werknemers. Hoe zult u die beschermen? Gaat het bijvoorbeeld een werkgever aan dat zijn werknemer een boete opgelopen heeft wegens dronkenschap of overdreven snelheid?

Een derde bedenking is dat in principe elke beslissing die de loonbescherming van de werknemers aangaat, eerst verplicht voor advies naar de Nationale Arbeidsraad moet. Dat blijkt in het dossier niet gebeurd te zijn. Ik zou van u graag willen vernemen op welke manier dat verholpen zal worden.

Ten slotte, verzwaart de maatregel niet de formaliteiten van de bedrijven? U weet dat er een kafkatest bestaat voor nieuwe maatregelen en ik had graag vernomen wat de stand van zaken is.

13.02 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, mevrouw van Gool, eerst wil ik erop wijzen dat de berichtgeving de eerste dagen na de Ministerraad van 27 oktober 2006 niet altijd even nauwkeurig en correct was. Soms was er rare informatie daarover.

De maatregel die ik heb voorgesteld en die wij gemakshalve het vereenvoudigd fiscaal derdenbeslag noemen, houdt immers enkel in dat de ontvanger van de domeinen en/of penale boetes bij een ter post aangetekende brief uitvoerend beslag onder derden kan leggen op de sommen en zaken die aan een veroordeelde verschuldigd zijn of toebehoren.

Zonder dat afbreuk wordt gedaan aan de regels betreffende de beslagbaarheid van goederen en inkomsten die in het Gerechtelijke Wetboek zijn vastgelegd, wordt uitsluitend de procedure om een uitvoerend beslag onder derden te leggen, gewijzigd.

Die vereenvoudigde fiscale procedure bestaat thans reeds inzake directe belastingen en btw en wordt nu uitgebreid naar de invordering van de penale boetes. De vereenvoudiging is zowel in het voordeel van de ontvanger van de penale boetes, omdat de procedure sneller gaat, als in het voordeel van de belastingsschuldige, omdat gerechtskosten worden vermeden.

Enkel indien uit de verklaring van de derdenbeslagene blijkt dat de uitvoering wordt verhinderd door verzet vanwege de derdenhouder of de belastingsschuldige, dat er bijvoorbeeld reeds door andere schuldeisers beslag is gelegd of dat de goederen te gelde moeten worden gemaakt, zal de ontvanger van de penale boetes, zoals zijn collega's van de directe belastingen of de btw, moeten overstappen naar de procedure van uitvoerend beslag onder derden, volgens de regels van het Gerechtelijk Wetboek, met name een betekening via een gerechtsdeurwaarder.

De derde in wiens handen het beslag kan worden gelegd, kan om het even wie zijn. Het kan een private of openbare werkgever zijn. Het kan ook een klant of een huurder van de veroordeelde zijn. Het kan zelfs de fiscus zijn, indien de veroordeelde een recht op terugbetaling van belasting heeft. Het is dus verkeerd te stellen dat enkel de werknemers worden aangepakt. De maatregel kan worden toegepast ten opzichte van om het even welke schuldenaar van penale boetes.

Principieel worden dus geen nieuwe rechten verleend aan de ontvanger als schuldeiser en wordt er ook niets gewijzigd aan de regels inzake beslagbaarheid, die in het Gerechtelijk Wetboek zijn vastgelegd en die voor alle schuldeisers gelden.

Vermits het hier enkel gaat om een wijziging van de procedure, maakt het op het vlak van de gevolgen van het beslag in handen van een derde zowel op het gebied van de bescherming van de privacy als inzake de bescherming van het loon of door ouders te vervullen formaliteiten geen verschil uit of het beslag rechtstreeks door de ontvanger of via tussenkomst van een gerechtsdeurwaarder wordt gelegd.

Vermits niet geraakt wordt aan de in het gerechtelijk wetboek vastgelegde regels inzake bescherming van het loon of aan de regels inzake onbeslagbaarheid van inkomsten en goederen in het algemeen, was voorlegging aan de Nationale Arbeidsraad niet nodig. Er is dus geen probleem met dergelijke vereenvoudiging met toepassing van dezelfde regels als voor andere zaken zoals de directe belastingen en de btw.

13.03 Greet van Gool (sp.a-spirit): Mijnheer de minister, u zegt in uw antwoord vooral dat het gaat om administratieve vereenvoudiging, wat natuurlijk ook te ondersteunen is. In de praktijk zal het er echter op kunnen neerkomen dat er wel degelijk op het loon van de betrokkene beslag zal kunnen worden gelegd via de werkgever. De praktijk zal daar wel toe leiden. Waar het anders gebeurt via een gerechtsdeurwaardersexploot – die kosten zullen verminderen – wordt die stap nu vermeden. Het wordt nu dus vereenvoudigd en kan sneller gebeuren. Er worden ook kosten vermeden. Dat neemt echter niet weg, en in de praktijk zal het daar op neerkomen, dat het gemakkelijker zal zijn via de werkgever.

Ik ben blij dat u zegt dat het zowel voor de privéwerkgevers geldt als voor de overheid. Wat de zelfstandigen betreft, is het misschien in theorie wel mogelijk om beslag te gaan leggen via schuldenaars van de zelfstandige maar zal het in de praktijk natuurlijk wel veel moeilijker zijn om vast te stellen wie die klanten juist allemaal zijn. Ik denk dus dat het in de praktijk wel als gevolg zal hebben dat er – gedeeltelijk – beslag zal worden gelegd op het loon van de betrokkene. Dan blijven mijn vragen toch wel overeind. Een tussenkomst of advies van de Nationale Arbeidsraad wordt dus enigszins omzeild.

13.04 Minister Didier Reynders: Nee, wij blijven met dezelfde regels werken wat het gerechtelijk wetboek betreft. Wij gaan alleen dezelfde procedure toepassen als voor de directe belastingen en de btw, zonder

enige verandering. Dat is mogelijk op een loon maar ook op andere elementen, dit met dezelfde regels dan voor de directe belastingen en de btw.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

14 Vraag van mevrouw Annemie Roppe aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de begrotingscijfers 2006-2007" (nr. 13014)

14 Question de Mme Annemie Roppe au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "les chiffres budgétaires 2006-2007" (n° 13014)

14.01 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, op 24 oktober 2006, nog niet zo lang geleden, ondervroeg ik u over meerdere vergissingen die gesignaleerd werden in verband met het betalen van de belastingen door particulieren. Het was mijn bedoeling om de kleine posten, in welk verband er vergissingen gesignaleerd waren, tegenover de grote posten te stellen die door het niet-filtergebruik zouden aan bod gekomen zijn.

Ik weet het bedrag niet meer precies; het werd te dikwijls geciteerd om het goed te kunnen onthouden. Ik kreeg toen het laconieke antwoord van de staatssecretaris dat hij niet kon antwoorden op mijn vraag wegens het gebrek aan precieze gegevens.

Mijn bedoeling was net om het niet over een individueel geval te hebben, want ik dacht dat het de stelregel was dat we dat in deze commissie niet zouden doen. Ik heb mij dan toch wel de moeite getroost om het laatste geval, dat ik gesignaleerd had in mijn vraag, na te gaan, en ik ben tot de vaststelling moeten komen dat het ene geciteerde geval gebaseerd was op een computerfout waarbij het brugpensioen tweemaal werd geteld.

Mijnheer de minister heeft u weet van het aantal misrekeningen die met het geciteerde geval vergelijkbaar zijn? Welke zijn de redenen die aan de grondslag liggen van dit aantal misrekeningen? Hebben deze misrekeningen enige impact hebben op de begroting? Zo ja, op welke wijze kan die eventuele impact op de begroting worden opgevangen?

14.02 Minister Didier Reynders: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Roppe, bij de behandeling van de aangiften van de personenbelastingen kunnen zich kleine of grote vergissingen voordoen. Dergelijke vergissingen zijn zowel toe te schrijven aan de belastingplichtigen als aan de administratie. Ze zijn zowel in het voordeel als in het nadeel van elk van de partijen. Deze vergissingen worden geleidelijk rechtgezet, ook de zeer grote vergissingen. Er is altijd een rechtzetting van de administratie. Hieruit volgt dat zij globaal gezien geen budgettaire weerslag hebben. Hiervan worden geen statistieken bijgehouden, maar ik kan vragen – als u geïnteresseerd bent – naar een aantal cijfers, bijvoorbeeld voor een precieze maand of voor een precies jaar. Ik heb geen statistieken in dat verband, maar het is mogelijk een aantal elementen op te vragen. Zo kan ik bijvoorbeeld voor het eerste semester van 2006 een aantal elementen opvragen inzake het aantal vergissingen, maar er is geen invloed op de begroting. Dag na dag wordt een correctie uitgevoerd, zonder enig probleem.

14.03 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister uiteraard voor zijn antwoord. Ik ben het met hem eens dat die kleine vergissingen geleidelijk aan worden rechtgezet. Het geciteerde geval is trouwens correct rechtgezet. Wat dat betreft, is er geen probleem.

U zegt dat het budgettair geen weerslag heeft. Dat kan ik ook aannemen, als dat tenminste tijdig wordt rechtgezet. Anderzijds blijft toch wel het feit dat er meerdere vergissingen kunnen zijn en dat er meer onrust daaromtrent bij de belastingbetalers kan ontstaan en zeker is ontstaan. Ik heb alleen al in mijn sociaal dienstbetoon – hoe summier dat ook mag zijn – moeten vaststellen dat er meerdere gevallen aan bod zijn gekomen.

Het zou mij dus inderdaad wel interesseren om na te gaan of dergelijke gevallen zich nog hebben voorgedaan. Dat zal uiteraard een hint zijn om in de toekomst dergelijke problemen te vermijden.

14.04 Luk Van Biesen (VLD): Het zal moeilijk zijn in dat verband statistieken te geven, omdat tussen cijferberoepen en de ontvanger vaak een fout wordt vastgesteld door het feit dat zij hun berekening op

voorhand gemaakt hebben. De rekeningstaat komt binnen en op dat ogenblik neemt men rechtstreeks contact op met het controlekantoor waar men zelf de rechtzetting al doorvoert.

14.05 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Zij weten wel hoeveel rechtzettingen zij gedaan hebben.

14.06 Luk Van Biesen (VLD): Dat is alleen in het geval er wordt overgegaan tot een rechtzetting. Er zijn ook bepaalde gevallen waarbij men niet overgaat tot een rechtzetting.

14.07 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Ja. Er wordt zelfs met creditnota's en dergelijke gewerkt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

15 Vraag van de heer Hagen Goyvaerts aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de voorziening met groene stroom voor overheidsgebouwen" (nr. 13023)

15 Question de M. Hagen Goyvaerts au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'alimentation des bâtiments publics en courant vert" (n° 13023)

De **voorzitter**: De heer Verherstraeten is momenteel afwezig, maar komt dadelijk terug. De heer Goyvaerts krijgt het woord voor zijn vraag.

15.01 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik zal alvast beginnen, in afwachting dat collega Verherstraeten ons vervoegt weliswaar.

Mijnheer de minister, ik was een beetje verrast toen ik in de pers vernam dat uw collega-federale minister van Milieu u heeft gevraagd om alle energiecontracten voor de overheidsgebouwen in het gewest Brussel te herzien. Momenteel staan de film van Al Gore en de toestanden rond de klimaatconferentie in Nairobi wel volop in de politieke aandacht, maar dat bericht heeft toch mijn bijzondere aandacht getrokken.

Zoals ik al zei, minister Tobback zou u hebben gevraagd om, via de Regie der Gebouwen, groene stroom te laten bestellen voor alle gebouwen van de federale overheid, en dat vanaf voorjaar 2007, dus zeer kortelings. Gelet op de korte berichtgeving daarover, wilde ik u toch een aantal vragen stellen, mijnheer de minister.

Ten eerste, klopt het gegeven dat u een opdracht dienaangaande hebt gekregen om alle overheidsgebouwen van het Brussels Gewest te voorzien van groene stroom?

Ik neem aan dat daarover binnen de regering werd overlegd, dus ik zou willen weten wanneer dat overleg heeft plaatsgevonden en wat de ware toedracht is van de stellingname van uw collega-minister van Milieu.

Gelet op de omvang van het contract, dient u zich tot de internationale markt te begeven. Ik neem aan dat er een lastenboek is. Is men bezig met die opstelling, of wat is de chronologie van de feiten? Als er geen lastenboek is, wat is dan de timing van de verschillende fasen alvorens tot die toekenning over te gaan?

Heeft de Regie der Gebouwen een raming gemaakt van de mogelijke meerkosten van een stroomvoorziening met 100% groene stroom? In die 100% zit nu eenmaal een beetje het addertje onder het gras. Groene stroom voor een gedeeltelijke stroomvoorziening kunnen de meeste leveranciers door middel van certificaten wel leveren, maar 100% groenvoorziening zou wel eens kunnen leiden tot een aanzienlijk verhoogde factuur. Maar ik verneem graag van u wat er in feite van aan is en wat de ware toedracht is van de opdracht van minister Tobback.

De **voorzitter**: De heer Verherstraeten is er nog niet. U had misschien wat trager moeten spreken, mijnheer Goyvaerts.

15.02 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Misschien kan iemand een gil in de gang doen.

De **voorzitter**: We gaan er niet op wachten. De minister krijgt het woord voor zijn antwoord.

15.03 Minister **Didier Reynders**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Goyvaerts, ik heb de kranten ook gelezen. Het is heel belangrijk om dat te doen. Elke dag lees ik in mijn wagen een aantal kranten zoals onder andere Het Laatste Nieuws. Ik heb dat dus ook gelezen, maar verder niets over een overleg binnen de regering over een aantal akkoorden of opdrachten.

Ik wil een aantal zaken preciseren. De Regie laat mij weten dat zij eraan denkt om voor de te leveren elektrische stroom in een gedeelte groene energie te voorzien. Er werd evenwel nog niet beslist welk percentage het zal zijn.

In toepassing van de ordonnantie betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest moeten de leveranciers aan wie een leveringsvergunning werd toegekend, worden geraadpleegd. Er is een lastenboek in opmaak. De verschillende fases zijn de opmaak van een lastenboek, de publicatie van de openbare aanbesteding begin februari 2007, de aanbesteding in de tweede helft van maart 2007, het onderzoek van de offertes en de aanduiding van de goedgekeurde offertes in mei 2007.

Wat uw laatste vraag betreft, de Regie heeft geen raming gemaakt van de mogelijke meerkosten van een stroomvoorziening met 100% groene stroom. De Regie onderzoekt de volgende aspecten nog: groene stroomcertificaten, herkomst groene stroom binnenland-buitenland, kostprijs en garanties in verband met de concurrentie tussen de leveranciers.

Er moet worden opgemerkt dat de facturen voor het energieverbruik in de gebouwen van de federale overheidsdiensten worden betaald door elke FOD zelf. De Regie der Gebouwen heeft het mandaat gekregen om namens de FOD een aanbesteding te houden voor energielevering - gas en elektriciteit - en het verbruik te groeperen per regio - Vlaanderen, Brussel en Wallonië. De aangehouden leverancier in een regio factureert echter rechtstreeks aan elke FOD.

Indien ingevolge de groene stroom de factuur van elke FOD stijgt, is dit wellicht niet gebudgetteerd in 2007. Misschien is een geleidelijke invoering met stijgend percentage en met de nodige budgettaire middelen een realistische mogelijkheid die nader kan worden bekeken.

Ik zal de volgende weken en maanden nog de kranten lezen.

15.04 **Hagen Goyvaerts** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord dat zeer genuanceerd was. Het laat een licht schijnen op de ware toedracht van de boutade "ik wil 100% groene stroom in mijn kabinetsgebouw en departementsgebouw". Wij zijn nog ver van dat verhaal.

Ik had al een vermoeden dat Bruno Tobback een beetje verdwaasd was door alle klimaatconferenties en Kyoto-normen die hij al dan niet zou halen en bij wijze van spreken al een beetje verkiezingspropaganda aan het voeren was. Ik heb de indruk dat hij nu met zijn twee voeten terug op de grond staat.

Het hele verhaal staat nog maar aan het begin. Van het voornemen om alle gebouwen van het Brusselse Gewest te voorzien van 100% groene stroom zal weinig of niets in huis komen. Het was echter goed geprobeerd.

Mijnheer de minister, net als u zal ik de krant blijven lezen om de verdere opvolging van dat dossier van de minister van Leefmilieu op te volgen.

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, u hebt uw vraag niet kunnen stellen. Wenst u hieraan nog iets toe te voegen?

15.05 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, uw gezicht spreekt boekdelen.

Mijnheer de vice-eerste minister, ik ben voorstander om als overheid het voorbeeld te geven, maar wij moeten de wet op de openbare aanbestedingen respecteren. Daar deel ik uw visie. Wellicht zal het weer een groen ballonnetje zijn geweest dat door u doorprikt is, waarvan akte.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De behandeling van de vragen en interpellaties eindigt om 18.47 uur.
Le développement des questions et interpellations se termine à 18.47 heures.*